

Хмельницька міська територіальна громада
Управління культури і туризму
Централізована бібліотечна система
Центральна публічна бібліотека

Храми та святині міста Хмельницького

БІБЛІОДАЙДЖЕСТ

Хмельницький
2021

2-523(477.43-25)

X89

Храми та святині міста Хмельницького: бібліодайджест / уклад. Л. І. Міль; ред. О. Б. Васишлина; Хмельниц. міська територіальна громада; Центральна публічна бібліотека. – Хмельницький: [б.в.], 2021. – 76 с.

2-523:906(477.43-25)(048)

У виданні вміщено матеріали інформаційного характеру про релігійні святині різних конфесій, собори, храми, церкви, костели, каплиці, що діють у місті Хмельницькому. Інформацію про них розміщено за хронологічним принципом із врахуванням часу спорудження та відкриття.

Видання адресоване бібліотечним і педагогічним працівникам, школярам, студентам, вірянам, гостям міста та іншим зацікавленим. Воно для широкого кола користувачів.

Укладачка: Міль Л. І.

Редакторка: Васишлина О. Б.

*Нехай в душі буде спокій,
а молитва буде на добро.*

Релігійна мережа м. Хмельницького представлена 14 віросповідними напрямками. З-поміж релігійних організацій діють: духовні центри «Родове вогнище рідної православної віри» та «Відродження», управління Хмельницької єпархії Української православної церкви, громади Православної церкви України, громади Греко-католицької церкви, громади Римо-католицької церкви, 7 громад євангельських християн-баптистів, 4 громади євангельських християн, 8 громад християн віри євангельської (п'ятидесятників), 4 громади адвентистів сьомого дня, одна громада свідків Єгови, 2 громади – вірменсько-апостольська та вірменсько-католицька, 2 мусульманські релігійні громади, 2 громади юдейської релігії, 1 православна старообрядницька громада. Українська церква християн віри євангельської створила одну загальноосвітню школу та один дошкільний навчальний заклад.

У вересні 2019 року в місті утворено Міжконфесійну раду капеланів. Це перша й унікальна такого типу рада в Україні.

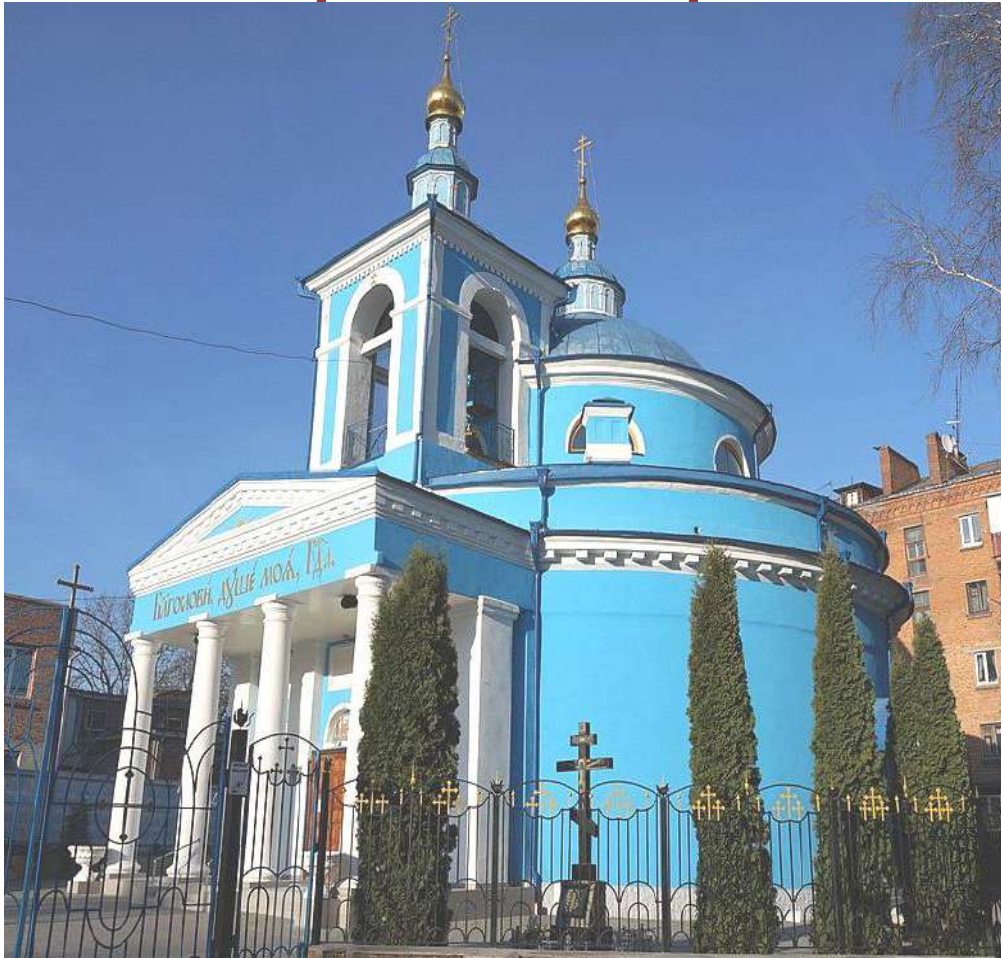
У Хмельницькому діє 56 культових споруд: 18 храмів Православної церкви України, 13 храмів Української православної церкви, 4 костели Римо-католицької церкви, 6 храмів Української греко-католицької церкви, 1 українська автокефальна церква, 1 православна старообрядницька церква, синагога. Багато з них ведуть свою історію з давніх часів.

Храми нашого міста мають неповторну архітектуру та цікаву історію. Кожен з них, новий чи давній, православний чи католицький, по-своєму прикрашає наше місто.

У Хмельницькому завдяки сприянню церковної спільноти та місцевої влади, численних меценатів-підприємців і доброчинців-парафіян активно відбувається зведення релігійних будівель.

Собори Хмельницького

Собор Різдва Богородиці

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Вайсера, 15

Мікрорайон Центральний

У районі Центрального продуктового ринку, на перехресті вулиць Соборної та Вайсера, знаходиться найстаріша кам'яна будівля в місті – храм Різдва Богородиці.

Свою історію православний храм веде з далекого XVII століття. Історичні документи свідчать, що у 1670-х роках саме на цьому місці стояла невелика дерев'яна церква, яка кілька разів перебудовувалася, але продовжувала залишатися дерев'яною. Остання перебудова була у 1781 році. А у 1822 Проскурів постраждав від великої пожежі, під час якої і Різдво-Богородична церква згоріла. В цьому ж році було вирішено побудувати на її місці кам'яний собор.

Будівництво собору почалося у 1835 році, а вже 15 травня 1837 року храм був освячений, ставши собором м. Проскурова.

Архітектура храму витримана у стилі класицизму, загальна композиція має вигляд ротонди. Площу навколо храму оточувала цегельна огорожа. Особливою гордістю собору була стародавня, у срібно-золоченій ризі, ікона Божої Матері (подоби Озерянської ікони), яка вціліла під час пожежі 1822 року. Образ вважався чудодійним. Серед церковного начиння була срібна з позолотою дарохранительниця, срібно-позолочений хрест з мощами святих угодників, частина омофора святителя Митрофана та багато інших реліквій. Собор мав значну кількість літератури – понад сто найменувань, найдавнішим виданням був «Часослов» 1729 року, надрукований у Києві.

У 1932 році зняли з собору дзвони на «індустріалізацію», а у 1937 – храм взагалі зачинили.

Під час Другої світової війни німецька окупаційна влада дозволила з липня 1941 року відкрити храм та проводити богослужіння. Після визволення Проскурова від окупантів (25.03.1944) собор Різдва Богородиці продовжував діяти до 1964 року, коли за рішенням радянських органів влади був вдруге зачинений. Після цього церква тривалий час використовувалась як склад мінеральних добрив, згодом як приміщення архіву.

Лише у 1988 році до 1000-літнього ювілею Хрещення Русі храм було повернуто Церкві. Після капітального ремонту, у 1989 році, у храмі Різдва Богородиці було відновлено богослужіння.

Зараз храм Різдва Богородиці є парафіяльною церквою Хмельницької єпархії Української православної церкви. Відновлено копію Озерянської ікони Матері Божої. Повернулася до храму й чудотворна ікона Святої Рівноапостольної Марії Магдалини. Щороку 21 вересня в день Різдва Пресвятої Богородиці собор святкує своє храмове свято.

При храмі діє недільна школа, яка є засновницею газети «Православний дзвіночок». Головним редактором газети є архимандрит Пахомій. Функціонує церковне братство, яке допомагає немічним, хворим, дітям-сиротам.

Сьогодні це найстаріша споруда міста Хмельницького. Рішенням міської ради народних депутатів від 20 квітня 1995 р. №8 вона отримала статус пам'ятки архітектури місцевого значення.

Свято-Покровський кафедральний собор

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Володимирська, 113

Сайт: www.khmelnysky-sob.church.ua

E-mail: antony@fialco.org

Мікрорайон Центральний

На розі вулиць Кам'янецької та Володимирської привертає увагу висока арка, за якою відкривається панорама Свято-Покровського кафедрального собору.

Свято-Покровський кафедральний собор розпочав свою історію у першій половині XIX століття. У XVIII-XIX століттях ця частина міста, де нині височить собор, вважалася окраїною Проскурова і 1824 року, згідно з генеральним планом забудови міста, була відведена під християнський цвинтар. Приблизно у ті ж роки в центрі цвинтаря побудували невелику церкву, освячену на честь Покрови Пресвятої Богородиці. У 1870-х роках цвинтар опинився в межах міста і рішенням місцевої влади був закритий, але Покровська церква-каплиця продовжувала діяти. За радянських часів Покровська церква запустила, хоча на той час залишилась єдиним на весь Проскурів храмом. 23 грудня 1938 року, за рішенням президії Проскурівської міськради, «цвинтарна церква по вул. Фрунзе підлягає закриттю...»,

але навіть тоді настоятель церкви продовжував богослужіння біля неї просто неба.

Після Другої світової війни храм знову став діючим, але невдовзі почалася нова антирелігійна хвиля, і 1964 року кафедральний собор закрили вдруге.

Відродження церкви почалося лише наприкінці 80-х років. У 1989-1990 на місці старої церкви, за благословенням архієпископа Агафангела, був побудований новий кафедральний собор на честь Покрови Пресвятої Богородиці.

Урочисте відкриття та освячення Свято-Покровського кафедрального собору відбулося 14 січня 1992 року. Сьогодні храм є не тільки архітектурною окрасою міста, а й осередком православної культури.

При єпархіальному управлінні видається церковна газета «Благовіст Хмельниччини».

Кафедральний собор Андрія Первозванного

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Козацька, 69

Мікрорайон Дубове

Найпомітнішою спорудою, що збереглася із позаминулого століття, є кафедральний собор Святого Апостола Андрія Первозванного. Це велика гарна цегляна будівля, виконана у традиційних кольорах. Вона по праву вважається однією з окрас міста Хмельницького.

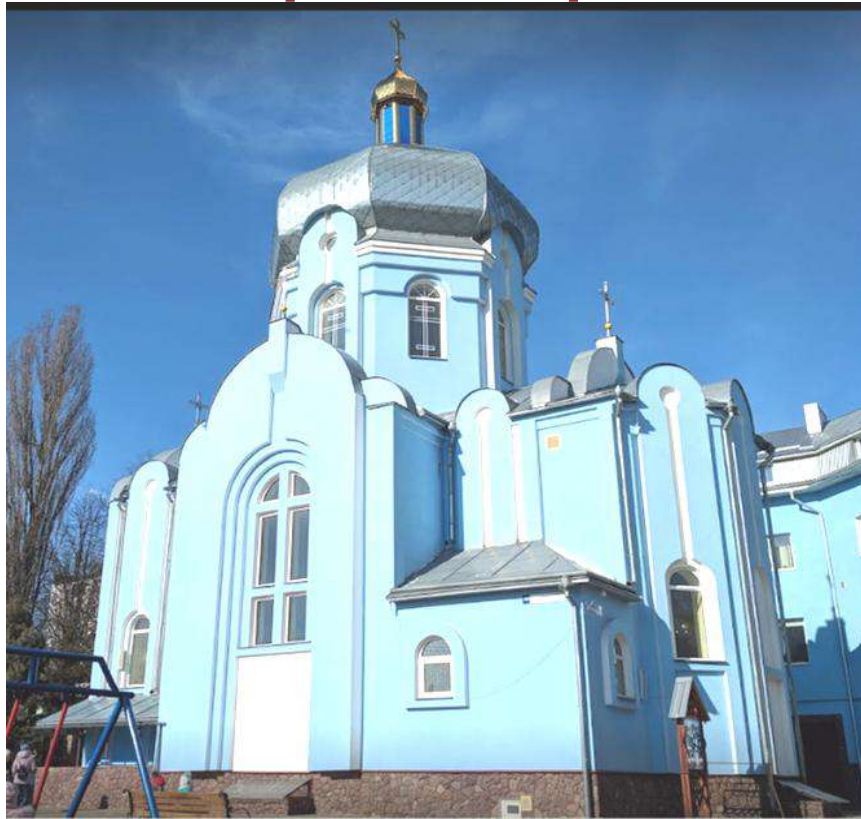
Храм Андрія Первозванного споруджений наприкінці XIX століття як полкова церква 35-го Белгородського драгунського полку, який у 80-х роках XIX ст. був переведений на постійне місце дислокації до Проскурова. Побудували храм у 1904 році, освятили на честь святого Миколи Чудотворця. Храм виконував функції полкової церкви Белгородського полку. На його будівництво за типовим проєктом було виділено 44 тис. руб., храм мав у 1,5 яруса сосновий іконостас із позолотою та чудовий внутрішній розпис. Полкова церква діяла до 1920 року. З перших днів встановлення радянської влади храм зачинили, а згодом стали використовувати як спортзал.

Богослужіння було відновлено лише у 1991 році. Оновлення храму тривало багато років та потребувало титанічної праці. Завдяки старанням архієрея, настоятеля, благодійників і парафіян було заново розписано більш як п'ятдесят образів святих, виконані реставраційні та ремонтні роботи. І ось 13 грудня 2014 року кафедральний собор в Хмельницькому святкував храмове свято та свято оновлення храму.

Колишня полкова церква стала соборним храмом Андрія Первозванного і підпорядкована нині Хмельницькому єпархіальному управлінню Православної церкви України.

Катедральний собор Різдва Пресвятої Богородиці

Українська греко-католицька церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 10/3

E-mail: web@ugcc.km.ua

Сайт: www.ugcc.km.ua/

Греко-католицька громада в місті Хмельницькому була утворена у 2000 році, а зареєстрована у 2001. Перші служби відбувалися у тимчасовій каплиці цокольного приміщення 5-поверхового будинку (просп. Миру, 76/3) за участю двох парафіян.

У 2001 році міська рада виділила земельну ділянку по вулиці Зарічанській. 20 липня 2003 року освятили місце та наріжний камінь під будівництво, а 1 вересня 2003 року розпочали будівництво першого греко-католицького храму в місті. І вже 1 січня 2006 року єпископ-помічник Василій Семенюк здійснив освячення новозбудованого храму. 7 травня 2007 року парафію візитував Глава УГКЦ Кардинал Любомир Гузар. Під час цього візиту було освячено розпис, престол та іконостас храму.

21 вересня 2011 року на храмове свято Різдва Пресвятої Богородиці відбулося відкриття та освячення дитячого майданчика біля храму, а восени 2012 року за пожертви парафіян та фундаторів і

доброчинців міста Хмельницького завершено будівництво адміністративно-господарських приміщень біля храму.

У 2014 році на території храму Різдва Пресвятої Богородиці звели дзвіницю на честь загиблих Героїв Небесної Сотні, автором якої є Микола Мельничук – народний майстер декоративно-прикладного мистецтва України. В основі споруди розміщено три дзвони, центральний з яких датується ХІХ століттям і привезений з Австрії.

У 2015 році було створено Кам'янець-Подільську єпархію УГКЦ (раніше Хмельниччина належала до Тернопільсько-Зборівської архієпархії).

7 лютого 2016 року в храмі Різдва Пресвятої Богородиці УГКЦ відбулася історична подія – проголошення Кам'янець-Подільської єпархії УГКЦ, яка була зруйнована понад 200 років тому Російською імперією. Територія новоствореної єпархії простягається на Хмельницьку область і належить до Тернопільсько-Зборівської митрополії УГКЦ. Центром Кам'янець-Подільської єпархії є місто Хмельницький.

1 грудня 2019 року у катедральному храмі Різдва Пресвятої Богородиці відбулася хіротонія і чин інтронізації владики Івана (Кулика) на катедру єпископа Кам'янець-Подільської єпархії УГКЦ.

Хмельницький міський голова Олександр Симчишин назвав цю подію історичною та знаковою для нашого міста. Він зазначив, що єпархія була знищена ще наприкінці ХVІІІ століття і лише три роки тому відновлена в Хмельницькому, а відтепер вона має свого єпископа. На переконання Олександра Симчишина, осередків, які пропагують наші національні цінності, має бути багато, а співпраця з

українськими церквами, які відстоюють українські позиції, українські цінності, українські традиції, українську державу, буде максимальною. «В нас хороша співпраця і я впевнений, що вона буде продовжуватись, і мені дуже приємно, що ми є не лише свідками цієї події, але й учасниками історії, оскільки єпархія УГКЦ відновлена в проміжку в понад 200 років. Тішить, що інтронізація об'єднала представників інших конфесій Хмельницького», – зазначив Олександр Симчишин.

При парафії Різдва Пресвятої Богородиці діє недільна школа.

Церквою фондується благодійний фонд «Карітас».

Адреса фонду: м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 10/3.

E-mail: caritas.km@gmail.com.

Хмельницький обласний благодійний фонд «Карітас», директором якого є отець-мітрат Іван Данкевич, заснований у 2002 році під егідою Української греко-католицької церкви. Фонд «Карітас» проводить масштабну благодійну діяльність для людей, що перебувають у складних життєвих обставинах, допомагає потребуючим, незалежно від віросповідання, національності, політичних переконань та раси. Організація працює за такими напрямками: допомога дітям, молоді з особливими потребами; проблеми міграції; кризові ситуації; перевезення людей з обмеженими можливостями; соціальні ініціативи.

У березні 2017 року започатковано Школу Християнського Аніматора.

6 червня 2017 року з нагоди 15-річчя заснування Хмельницького обласного благодійного фонду «Карітас» відбулось освячення та офіційне відкриття Соціального центру для дітей та молоді з особливими потребами.

18 вересня 2020 року благодійний фонд «Карітас» УГКЦ отримав статус єпархіального.

19 вересня 2020 року біля Соціального центру благодійного фонду «Карітас», поблизу катедрального храму Різдва Пресвятої Богородиці УГКЦ, урочисто відкрили та освятили новозбудований інклюзивний дитячий майданчик. Він має гумове покриття, аби малеча не травмувалася. На майданчику розмістили канатний тунель, карусель, розвивальні атракціони, двомісні гойдалки для діток на інвалідних візках.

Собор Святого Архистратига Михаїла

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Курчатова, 4А

E-mail: mihailo1585@ukr.net

Соціальна мережа «Фейсбук»: @SoborMykhayla

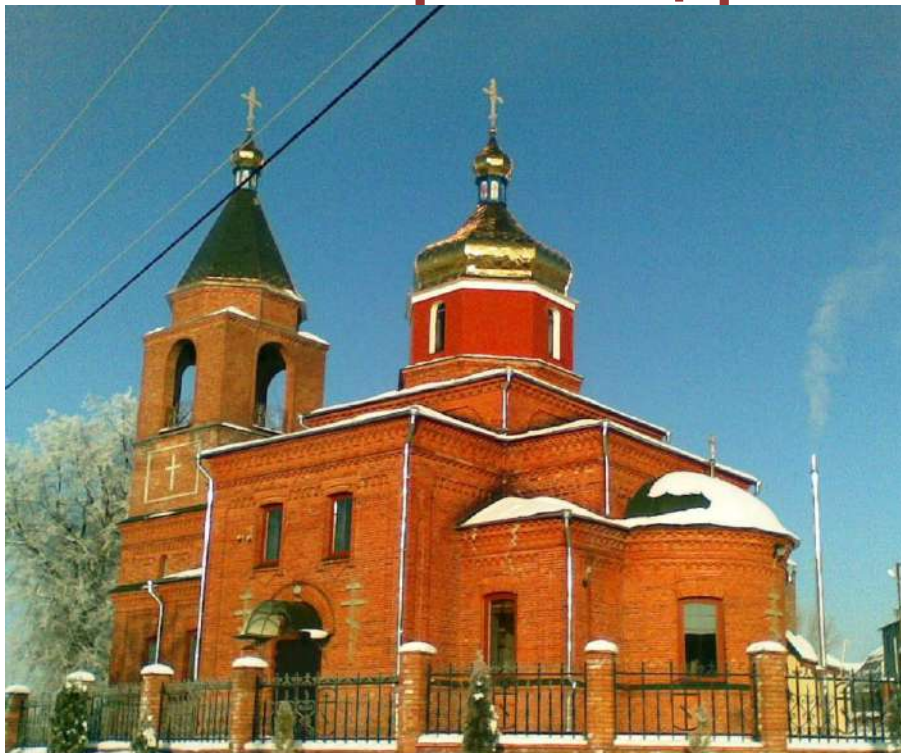
Мікрорайон Гречани

Освячений у 2000 році. Тоді ж отримав статус собору. У 2015 році відкрився нижній приділ храму Єрусалимської ікони Божої Матері, який освячено у 2016 році. Цього ж року здійснено ремонт, розпис нижнього храму архієрейського собору та встановлено новий іконостас.

З 2 по 5 грудня 2018 року в соборі Архистратига Божого Михаїла перебували чудотворні списки ікон Божої Матері «Достойно є», «Іверська» та «Всецариця», привезені зі Святої гори Афону (Греція).

Храми Хмельницького

Свято-Покровська церква

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Профспілкова, 41

Мікрорайон Лезневе

Свято-Покровська церква споруджена наприкінці XIX ст. на місці старої – Покрову Богородиці. За «Клировими ведомостями о церкви Проскуровского уезда села Глезнова за 1832 г.» вона збудована невідомо ким у 1762 р. Споруда була дерев'яною, піднесеною на кам'яній основі, з дзвіницею і дахом, вкритим білою жерстю та одним престолом в ім'я Покрови Богородиці.

За переказами старожилів, храм було куплено у с. Лозні Вінницького повіту. У 1868 році стараннями парафіян і священника Григорія Пилина його розширили добудовою. Будівництво нової цегляної церкви розпочали в 1895 і закінчили в 1903 році. Церква пройшла дуже багато випробувань, продовжувала діяти до 1962 року, коли згідно з рішенням радянських органів влади була зачиненою. Лише у 1991 році була відбудована і почала діяти. Зараз будівля перебуває у задовільному стані і використовується за призначенням.

У 2019 році релігійна громада з УПЦ перейшла до Православної церкви України.

Свято-Георгіївський храм

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Івана Франка, 1/15

Соціальна мережа «Фейсбук»: <https://cutt.ly/vb0azpF>

Мікрорайон Дубове

Одна з архітектурних пам'яток міста – храм Георгія Побідоносця, що розташований у районі колишнього Поштового переїзду, який тепер є переїздом на початок мікрорайону Дубове по вулиці Івана Франка.

Свято-Георгіївський храм було засновано в 1775 році як полкову церкву 46-го Дніпровського піхотного полку. Церква веде свою історію від полкового храму Святих Апостолів Петра та Павла.

Похідна полкова церква завжди супроводжувала 46-й Дніпровський піхотний полк. Для полкової церкви під час таких періодів відводилось звичайне казармове приміщення, котре було максимально пристосованим для церковних потреб. Коли відбувались тривалі походи, то похідна полкова церква розміщувалась у наметах.

За переказами, саме в цій церкві обвінчався письменник Олександр Купрін, який у 1890-1894 роках проходив службу в названому полку.

У 1893 році 46-й Дніпровський полк переїхав у новозбудовані казарми поблизу залізниці (передмістя Дубове), а 1897 року поруч з тими казармами було розпочато будівництво полкового храму. Церква споруджена у 1897-1898 роках (дата викладена цеглою на будівлі храму) як полкова церква 46-го Дніпровського піхотного полку та освячена на честь апостолів Петра і Павла.

Будівництво здійснили у два етапи. На першому – звели основне приміщення храму, яке було завершене та освячене у 1898 році, на другому – у 1906 році добудували трирівневу дзвіницю.

Свято-Георгіївський храм належить до споруд, які були побудовані у візантійському стилі за типовим проєктом. Зведений із цегли одноповерховий храм мав чудовий внутрішній розпис, а також гарного живопису однорівневий іконостас. Серед церковних реліквій були антимінс, освячений митрополитом Гавриїлом у 1776 році, та Євангеліє 1775 року видання. Відвідувати храм мали змогу звичайні жителі Проскурова, котрі не мали ніякого відношення до полку.

На початку 1920-х років будівля храму відійшла до Червонокозачої дивізії. Приблизно з цього часу за храмом перестали доглядати належним чином. Була розібрана дзвіниця, а приміщення храму стало слугувати складом, на якому зберігалось військове майно. Церковна будівля поступово занепадала. Храм, перебуваючи на території військової частини, перетворився на повну руїну, від нього залишилася лише «коробка» без даху, без дзвіниці, без вікон і дверей.

Його відродження розпочалось у 1996 році. Добудовано дзвіницю, впорядковано прилеглу територію, а саму церкву освячено на честь Георгія Побідоносця. Богослужіння в храмі відновлено у 1996 році. У 2001 році у власність Церкви було передано будівлю Свято-Георгіївського храму, територію 0,75 га та демонтовані господарські

споруди й бокси, які загороджували храм і псували архітектурний ансамбль. У цьому ж році збудовано нове адміністративне приміщення, де розташувалися канцелярії, редакція єпархіальної газети та інші структури й відділи єпархіального управління.

На території храму побудовано двоповерхову будівлю духовного центру, в підвалі якого знаходиться спортзал, на першому поверсі – трапезна. Щодня трапезна приймає 70-80 осіб з 13 до 15 год. На другому поверсі знаходиться музей храмів Хмельницької єпархії, конференц-зал, кімната гуманітарної допомоги.

При храмі діють сестринство жінок-мироносиць святого Спиридона Триміфунтського, яке займається благодійністю, та «Молодіжний православний центр», який очолює Олександр Давидюк – старший священник Свято-Георгіївського храму.

У 2010 році храм Георгія Побідоносця отримав статус пам'ятки архітектури міста Хмельницького. На прохання вірян міста заплановано перетворити церкву в осередок чернечого життя (монастир) Української православної церкви.

Престольне свято храм святкує 6 травня на честь великомученика Георгія Побідоносця.

Свято-Параскевинський храм

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Зеньковського, 29

Мікрорайон Книжківці

Історія виникнення храму в мікрорайоні Книжківці повертає нас до другої половини XVIII століття. Польський магнат Адам Чарторийський, який «панував» у Книжківцях, збудував у 1782 році дерев'яну церкву на честь святої Параскеви. Церква на момент заснування була уніатською, а в 1794 році перейшла до Православ'я.

Свято-Параскевинська православна церква зведена в 1829 році коштом поміщика Матвія Журовського, священника Григорія Соколовського і парафіян. При ній діяла церковно-парафіяльна школа.

У 1939 році церкву було закрито, а в 1942 році знову відкрито для здійснення богослужінь. І з цього моменту, попри на всі

негаразди, храм більше ніколи не зачиняв свої двері для вірян. Це одна з небагатьох церков, що діяли навіть за часів радянської влади. Нині вона підпорядкована Українській православній церкві.

За останні роки церква відродилася. Приміщення церкви під'єднали опаленням до котельні школи. Проведено капітальний ремонт фундаменту та стін, відновлено внутрішній розпис храму, написано нові ікони, виготовлено новий іконостас, утеплено підлогу, біля церкви збудовано дзвіницю, трапезну, викопано власну криницю, оновлено церковний купол.

Церква стала осередком духовності, віросповідання для населення мікрорайонів Книжківці та Ракове. Тісні зв'язки підтримує церква з Хмельницьким міським будинком інвалідів і людей похилого віку, дитячим будинком для сиріт, надає посильну матеріальну допомогу.

Щороку у вересні парафіяни мікрорайону Книжківці міста Хмельницького святкують престольне свято свого храму на честь святої Параскеви Сербської.

Свято-Успенська церква

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 172

Мікрорайон Ружична

Серед найпомітніших споруд мікрорайону Ружична – Свято-Успенський храм. Він має давню історію. Перші згадки про храм датуються XVIII століттям. За камеральним і топографічним описом поселень Проскурівського повіту 1797-1799 р.р. в селі Ружична була дерев'яна церква в ім'я Успіня Пресвятої Богородиці греко-російського сповідання, коли і ким вона була побудована невідомо. У 1831 році дерев'яна церква згоріла. Від неї залишилась лише дзвіниця, до якої згодом було прибудовано цегляне приміщення без купола, з хрестом на даху, де й розміщувалася церква до 1855 року.

У 1855 році казенним коштом було збудовано новий Свято-Успенський храм, цегляний, хрестоподібний, з одним куполом, з трирівневим іконостасом. Того ж року при церкві була зведена початкова двокласна школа, з 1886 року – церковно-парафіяльна.

Приміщення школи існує й досі, у ньому розташований дитячий садочок №3 «Світлячок».

У 1891 році храм було капітально відремонтовано, для іконостаса написано нові ікони. На той час поміж реліквій храму в особливій пошані серед парафіян була ікона Іверської Божої Матері. Церква існувала до 1935 року.

Храм був закритий та перетворився на руїни. В цей період в селі Ружична було ліквідовано православну церковну парафію Московського патріархату та у 1939 році з Свято-Успенського храму було знято купол та перебудовано його в двоповерхове приміщення середньої школи.

У 1969 році в селі побудовано нову триповерхову школу, а в приміщенні старої школи розташувалися районна бібліотека та музична школа, які в 1991 році перемістили в інше приміщення.

У 1992 році розпочато відновлення Свято-Успенського храму та перебудову його зі старої школи на церкву.

Перші богослужіння відбулися в 1993 році біля церкви (поки вона відбудовувалася).

І вже в 1997 році розпочалися служіння в храмі.

Синагога

Громада юдейської релігії

Адреса: м. Хмельницький, пров. Пекарський, 2

Синагога ремісників в місті Хмельницькому – єдина юдейська релігійна споруда. Невелика синагога була побудована в 1890 році в єврейському кварталі ремісників-пекарів, що напроти нинішнього Центрального продуктового ринку. До Другої світової війни перебувала в центрі єврейського кварталу Проскурова. Була закрита за часів Радянського Союзу. У будівлі розміщувалася дитячо-юнацька спортивна школа гімнастики.

На початку 1990-х років, після здобуття Україною незалежності, синагогу ремісників повернули єврейській громаді Хмельницького. 16 вересня 2009 року в місті заново відкрили реконструйовану синагогу. Це єдина синагога Проскурова, яка вціліла. Реконструкція відбулася завдяки роботі Хмельницького благодійного фонду «Хесед Бешт», що з 1999 року відновлював єврейський уклад життя громади. Фінансову підтримку надав Американський єврейський об'єднаний розподільчий комітет «Джойнт».

Відкриття синагоги ознаменувало новий етап життя громади, оскільки після цього у 2010 році відкрився Общинний центр «Тхія», розпочав роботу Центр соціальної допомоги.

У будівлі синагоги діє невеликий музей-виставка, присвячений єврейській історії в місті. Зараз у приміщенні синагоги розміщено фотовиставку з єврейськими пам'ятниками і надгробними плитами. Також синагога наповнена різними предметами, які характеризують єврейський релігійний побут.

Костел Святої Анни

Римо-католицька церква

Адреса: Хмельницький, вул. Західна об'їзна, 14

Сайт: www.anna.oleh-sj.pp.ua/

E-mail: manresa@ukr.net

Ще з давніх часів головний католицький храм Проскурова – костел Святої Анни – височів приблизно на місці нинішньої школи №1. Але в 1936 році храм закрили й почали руйнувати, а в 1938 році те, що залишилося, висадили у повітря вибухівкою.

Новий парафіяльний храм під тим же найменуванням, Святої Анни, постав у Гречанах з цвинтарної каплиці, яку збудували в 1926 році. У 1928 о. Квасьнєвський освятив каплицю (20 м завдовжки і 7,8 м завширшки). У 1933 р. каплиця стала парафіяльним костелом і діяла до 1940 року. Після війни костел використовували як склад для зерна. З 1952 року костел відновив роботу. У 1957 каплицю перебудували на храм.

У 1987-1988 роках, зусиллями ксьондза Вітаутаса Меркіса, каплицю було розбудовано. І 14 вересня 1988 року єпископ Нюкш з Риги консекрував храм під покровительством святої Анни.

28 квітня 2013 року єпископ Радослав Змітровіч освятив нову каплицю під титулом Блаженного Папи Йоана Павла II, а також дзвони храму, які традиційно отримали імена – Марія (на честь Богородиці), Йосип (на честь св. Йосипа) та Йоан (на честь св. Йоана Бейзима).

23 листопада 2018 року єпископ Леон Дубравський освятив каплицю Пам'яті Жертв Радянських Репресій, споруджену у 2014-2017 роках у дзвіниці храму.

Вона присвячена католикам, котрі проживали на теренах колишнього СРСР і були вбиті під час комуністичних репресій, у тому числі внаслідок так званої «польської операції» НКВС у 1937-1938 роках. На стіні каплиці справа знаходиться хрест, горизонтальна частина якого є копією Туринської плащаниці, а на вертикальній вказано прізвища 1500 жертв репресій з Гречан, Проскурова, Шаровечки і Мацьковець. Жертвам комуністичних репресій присвячені також ікони Хресної Дороги, на яких зображено сцени з життя репресованих радянською владою.

Парафію обслуговують отці-єзуїти (Товариство Ісуса), працюють черниці-серцянки згромадження Сестер Дочок Пресвятого Серця Пресвятої Діви Марії та монахині згромадження Сестер Служниць Святого Духа.

Костел Христа Царя Всесвіту

Римо-католицька церква

Адреса: м. Хмельницький, просп. Миру, 55

Сайт: www.christ-king.km.ua

Соціальна мережа «Фейсбук»: facebook.com/hrysta.caria

Мікрорайон Виставка

Парафія Христа Царя Всесвіту вважається однією з найчисельніших парафій України і налічує близько 6 тис. парафіян.

У січні 1991 року була зведена тимчасова капличка під покровительством Христа Царя Всесвіту. Будівництво розпочали у 1992, завершили за три роки. Споруда вирізняється особливою формою, яка не схожа на жодну іншу релігійну будівлю в місті. Сьогодні цей грандіозний храм є окрасою Хмельницького. На території розташований Будинок святого отця Піо, який був переданий сестрам ордену Дочок Непорочного Серця Пресвятої Діви Марії, що служать при храмі.

Храм постійно удосконалюється. У 2006 році на території костелу було збудовано новий дім, який серцянки використовують як дитячий будинок сімейного типу. На парафії діє три хори: дитячий «Діти царя», молодіжний та дорослий. Ще парафія має Християнську музичну групу «Тадеуш».

При парафії функціонує Християнська бібліотека. Силами активних парафіян та під опікою священників видається парафіяльна газета «Світло Христа».

На території храму встановлено Статуї Іоана Павла II та Ісуса з Хрестом «Sursum corda» («Вгору серця»)

У 2021 році в костелі парафії Христа Царя Всесвіту відкрився музей російсько-української війни. Збирав експонати, а тепер працює гідом тут настоятель храму, капелан Микола Лучинський.

Екскурсія супроводжується аудіозаписом – розмовою військових під гуркіт снарядів. У музеї дві окремі кімнати. Перша оформлена, як бліндаж, де можна познайомитися із побутом українських військових. Тут є ліжка, стіл, буржуйка, підписані військовими прапори, дитячі малюнки. У другому приміщенні уламки снарядів, каски, бронежилети, відстріляні гільзи різного калібру, маскувальна сітка. Є в музеї і стіна зі світлинами загиблих військовослужбовців з Хмельниччини – вони по обидва боки від розіп'ятого Христа. Є й мапи від 2014 року із зображенням всіх бойових дій від 2014 року і до сьогоднішнього часу.

Костел Непорочного Серця Пресвятої Діви Марії

Римо-католицька церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Пілотська, 8/1

Мікрорайон: Дубове, Ракове

Парафію в хмельницьких промислових мікрорайонах Ракове і Дубове було засновано 1995 року, а 1997 розпочато будівництво костьола під керівництвом о. Віктора Ткача МІС. В єдиному костельно-монастирському комплексі збудовано також парафіяльний дім та будинок Курії українського Вікаріату Отців-Мар'янів, які обслуговують парафію. Головний дім мар'янів в Україні розташований у Хмельницькому, в масиві Ракове. Там є п'ять священників. Також тут працюють черниці згромадження Малих Сестер Непорочного Серця Марії.

Храм Преподобного Іова Почаївського

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. М. Залізняка, 12/1

Мікрорайон Озерна

Разом з відродженням українським Православ'ям у м. Хмельницькому в мікрорайоні Озерна звели невеликий, але красивий храм на честь святого преподобного Іова, ігумена Почаївського, Чудотворця.

Церква заснована у 1995 році. Збудована та освячена у 1997 році. Традиційно щороку 10 листопада, коли Православ'я вшановує пам'ять преподобного Іова, ігумена і Чудотворця Почаївського, храм відзначає своє престольне свято.

Іконописець Мельничук Микола Леонтійович виконав повний п'ятиярусний іконостас для церкви Іова Почаївського.

Свято-Миколаївський храм

*Українська православна церква
Адреса: м. Хмельницький, вул. Свободи, 2Б
Мікрорайон Виставка*

На церковній території є два храми.

У квітні 1995 виповнилося 200 років від дня заснування Подільської єпархії. З нагоди цих ювілейних урочистостей митрополит Володимир заклав перший камінь на місці будівництва нового Свято-Миколаївського храму в мікрорайоні Виставка.

У 1996 році розпочали будівництво і вже через рік у 1997 році перший храм був побудований і освячений.

У 1999 році був закладений перший камінь та капсула під будівництво другого храму. У 2003 було розпочато будівництво. Побудовано храм у неовізантійському архітектурному стилі.

У Свято-Миколаївському храмі знаходиться ковчег з часткою мощей Миколая Чудотворця.

Храм Всіх Святих Землі Української

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Тернопільська, 24

Сайт: www.cutt.ly/hb0anZP/

E-mail: info@agios.com.ua

Мікрорайон Південно-Західний

Парафію Всіх Святих Землі Української було зареєстровано у 1991 році як громаду Української автокефальної православної церкви. У 1996 році була побудована тимчасова каплиця з дзвіницею для проведення богослужінь. У 1997 році було закладено фундамент церкви.

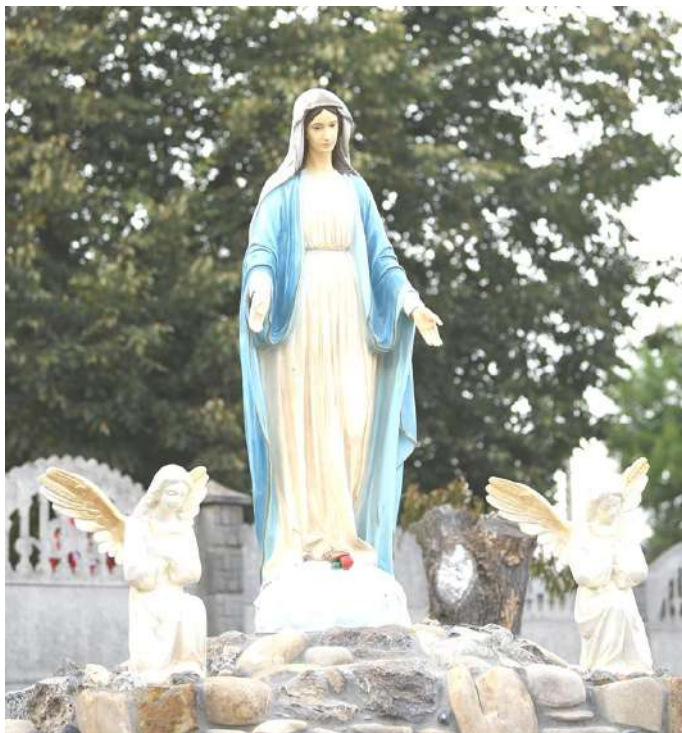
В лютому 1998 року релігійна громада перейшла в юрисдикцію Української православної церкви Київського Патріархату.

Будували церкву 20 років на пожертви парафіян і благодійників.

24 вересня 2017 року Святійший Філарет Патріарх Київський і всієї Руси-України, Предстоятель Української православної церкви

Київського Патріархату, перебуваючи з візитом на Хмельниччині, звершив чин освячення новозбудованого храму Всіх Святих Землі Української. Це стало першим відкриттям церкви Київського Патріархату в місті Хмельницькому за час незалежності.

20 вересня 2020 року, місто Хмельницький відвідав Митрополит Епіфаній. Він освятив скульптурні композиції Божої Матері та святого апостола Андрія Первозванного, які встановили на території храмового комплексу Всіх Святих Землі Української.

Вже за кілька років у Хмельницькій єпархії виникла традиція: проводити святкування на честь пам'яті всіх українських святих у другу неділю після П'ятидесятниці саме в цьому храмі м. Хмельницького. День є престольним святом громади храму Всіх Святих Землі Української.

Тут існує традиція щороку 28 серпня на честь свята Успіння Пресвятої Богородиці благословляти викладачів, вихователів, наставників, вчителів та дітей на навчання в садочках, школах і вишах та молитися за їхні успіхи.

Храм Святого Великомученика Пантелеймона

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Проскурівська, 107/1

Район залізничного вокзалу

У листопаді 2000 року міська влада на прохання настоятеля, священника Івана, виділила територію та приміщення старої котельні під храм.

Наприкінці 2000 року 4 грудня у тимчасовому приміщенні пролунала перша служба.

Одразу ж було розпочато будівельні роботи. Так рік за роком коштом парафіян звели Свято-Пантелеймонівську церкву.

Особливістю цього храму є те, що він має два поверхи для богослужінь, каплицю, купальню та печеру.

Нижній храм – Святого Великомученика Пантелеймона. У ньому є особлива ікона «Пантелеймонівська Божа Матір» з виноградною

лозою, виготовлена художником на замовлення настоятеля. Також є «Чобіток Святителя Спиридона», який храм отримав у 2020 році.

На другому поверсі теж знаходиться приміщення для богослужінь. Це храм на честь Ікони Пресвятої Богородиці «Несподівана Радість». Капличка Блаженної Матрони побудована у дворі.

У підвальному приміщенні облаштована печера на честь преподобних святих Антонія та Феодосія, де зберігаються частинки мощів у маленькій гробниці та старовинні ікони.

Є ще криничка з освяченою водою та купальня.

При храмі працює недільна школа, яка функціонує з 2003 року.

Престольне свято храму – 9 серпня, коли православні вшановують пам'ять великого Пантелеймона Цілителя.

Увесь цей духовний комплекс Свято-Пантелеймонівського храму розташовується на 2 сотках землі, що є унікальністю. Він удостоєний відзнаки від мера за неповторний духовний внесок у життя міста.

Храм Димитрія Ростовського

Українська автокефальна православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 149/2

Розпорядженням Хмельницької ОДА від 17.04.2000 р. в місті Хмельницькому зареєстровано Свято-Дмитріївську парафію.

У 2001 був збудований та освячений храм на честь святителя Димитрія Ростовського.

При храмі діє недільна школа, де діти готуються до першої сповіді, до таїнства Святого Причастя. Здійснюється благословення дітей на навчання у вишах, коледжах, школах, садочках. Влаштовуються благодійні трапези.

Здійснюються паломницькі поїздки на Святу гору Афон, до Єрусалиму, до святинь Сербії, Болгарії, України.

У храмі налічується велика кількість святинь, а саме:

- Чудотворна ікона Божої Матері «Всецариця (Пантанасса)», яка була привезена зі Святої гори Афон у листопаді 2015 року (зцілює від онкологічних захворювань);
- Святий Хрест з часточкою Чесного і Животворчого Хреста Господнього;
- Часточка Ризи (Хітона) Божої Матері;
- Десниця святого Іоанна Предтечі з часточкою мощей;

- Часточка облачення святого преподобного Паїсія Святогорця;
- Часточки мощей:

Святих апостолів – Андрія Первозваного, Якова, Луки, Климента Римського.

- Святого первомученика архідиякона Степана.
- Святого Великомученика ісцелителя Пантелеймона, Святої Великомучениці Варвари, Святої Великомучениці Параскеви-П'ятниці, Святого Великомученика Меркурія Кесарійського, Святого Великомученика Дмитрія Солунського, Святого Великомученика Юрія Переможця, Святого священомученика Кипріяна і мучениці Юстини.
- Святотих святителів – Дмитрія Ростовського, Миколая Мир Лікійського, Спиридона Тримифунтського чудотворця, Василя Великого, Григорія Двоєслова, Тихона Задонського, Іосафа Білгородського, Луки Кримського.
- Святого преподобного Серафима Саровського, Святого Преподобного Іова Почаївського, Святого Преподобного Амфілохія Почаївського, Святого Преподобного Агапіта Печерського, Святого Преподобного Марка Гробокопателя, Святого Преподобного Онисима Просфорника Києво-Печерського та багатьох інших святих.

На території храму є: печера Божої Матері, дзвіниця, купальня (бабстерій), криниця, пам'ятний хрест воїнам АТО, які загинули на Сході України.

Храм Святих Новомучеників і Сповідників землі нашої

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Народної Волі, 38

Сайт: www.hram.ho.ua/

Мікрорайон Ракове

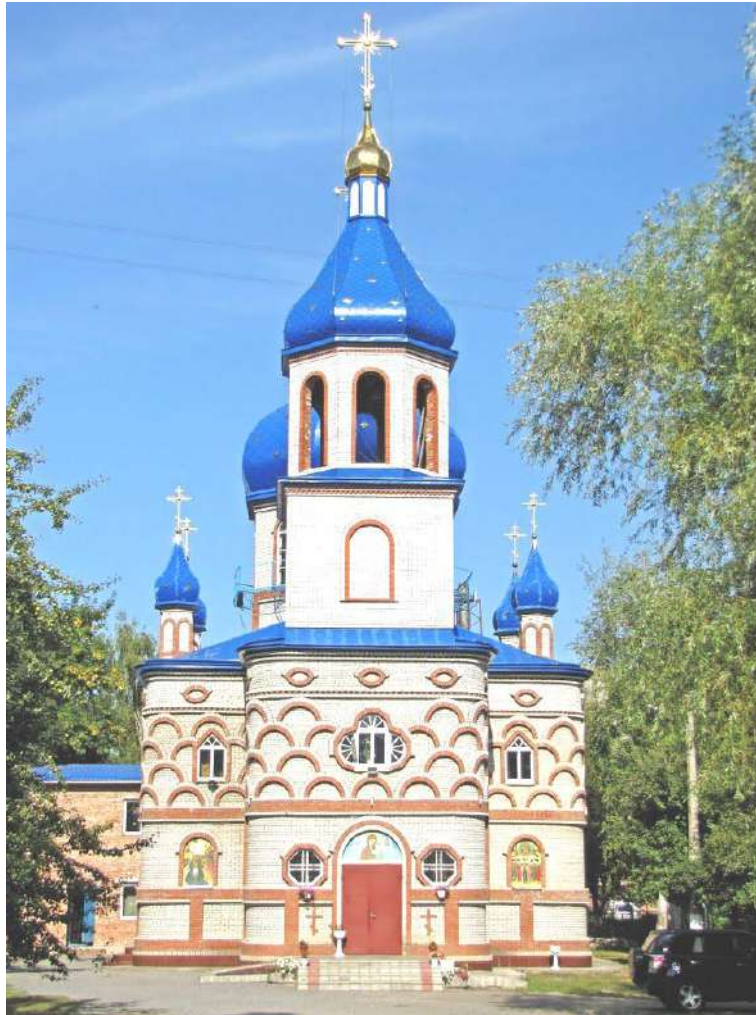
У 2001 році був отриманий дозвіл на спорудження храму. І вже за два роки постала споруда з дзвіницею та неповторним архітектурним обличчям. Це один із перших храмів зі зведених в Україні на честь Новомучеників і Ісповідників землі нашої.

10 листопада 2003 року храм освятили.

Храм, сповнений святинями. В ньому розміщені ікони Спасителя; Божої Матері; Святих Новомучеників і Ісповідників; святих угодників Божих; святого великомученика й цілителя Пантелеймона; святителя Григорія Медіоланського з часточками святих мощів.

При храмі працює бібліотека, яка налічує понад дві тисячі кращих зразків духовної та класичної літератури, виходить газета «Ковчег Православ'я», редактором якої є протоієрей Олег Яворський.

Храм Казанської ікони Божої Матері

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Курчатова, 11/2

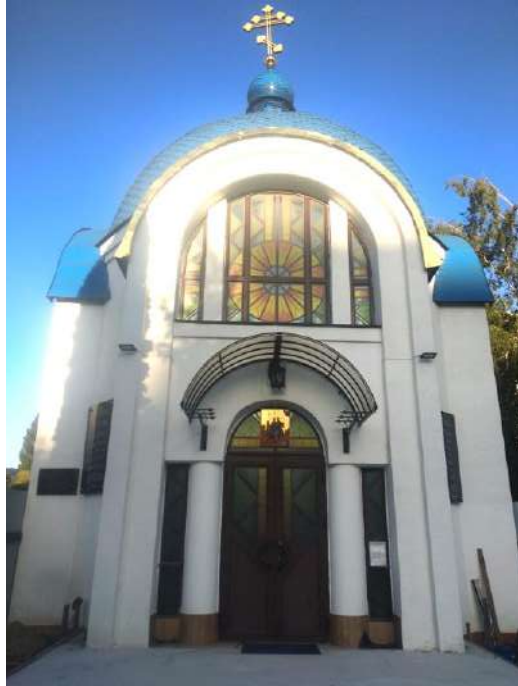
Мікрорайон Гречани

Будівництво храму розпочали у вересні 1997 року. Перша літургія була відслужена 21 березня 1998 року. І вже у 2002 році храм було побудовано. Освячення відбулося 4 листопада 2004 року.

Щороку 21 липня Церква вшановує ікону Божої Матері «Казанська». Саме у цей день парафія мікрорайону Гречани міста Хмельницького відзначає престольне свято свого храму на честь ікони Божої Матері «Казанська» (день Казанської ікони Божої Матері православні відзначають двічі на рік: влітку – 21 липня і восени – 4 листопада). Недарма ж бо написаний іконописцем Миколою Мельничуком образ для храму на честь ікони Божої Матері «Казанська» став чудотворним.

При храмі діє недільна школа для дітей. Щотижня відбувається благодійна трапеза. Святиною тут є Казанська ікона Божої Матері з часточками мощей Олексія Карпатурського.

Храм-каплиця Святих Благовірних Страстотерпців Князів Бориса і Гліба

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Зарічанська, 9

Храм-каплиця на честь страстотерпців князів Бориса і Гліба знаходиться на території ГУ УМВС (управління Національної поліції).

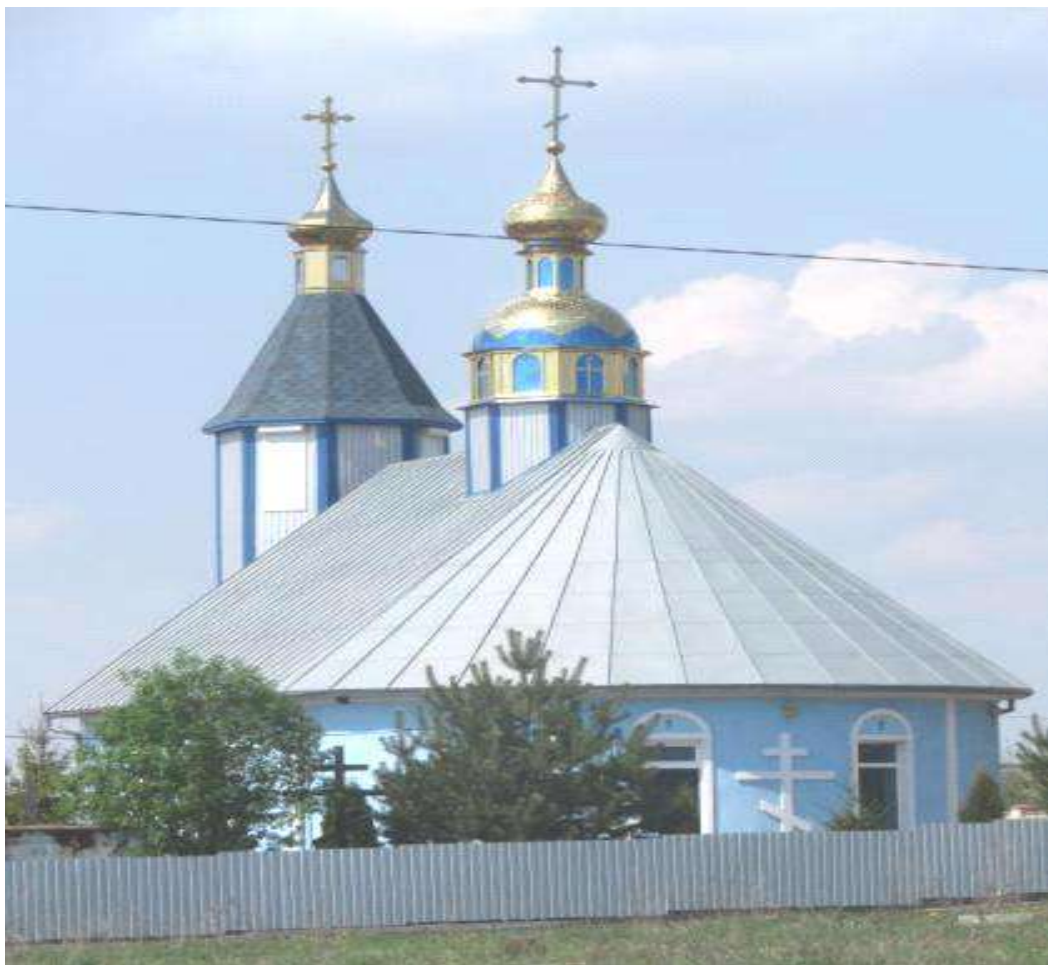
Перший камінь під цю будівлю було закладено давно. І лише в серпні 2002 року, розпочали будівництво каплиці. До святої справи залучили всіх, хто міг чимось допомогти.

І вже в грудні 2002 року, напередодні Дня міліції відбулося освячення нового храму та пам'ятної плити, де золотими літерами вписано прізвища 22 міліціонерів, які загинули, виконуючи свій професійний обов'язок.

Храм-каплиця на честь страстотерпців князів Бориса і Гліба перейшла в юрисдикцію Хмельницької єпархії Православної Церкви Київського Патріархату.

Храм Ікони Божої Матері «Троєручиця»

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Жулкевського, 3

Мікрорайон Озерна молодий, проте і він має чим пишатися. Одним з таких об'єктів є храм Ікони Божої Матері «Троєручиця».

Знаходячись не дуже далеко від кінцевої зупинки громадського транспорту, він здалеку вабить око золотим куполом. Коли ж підійти ближче, то здається, що це втілення національного жовто-блакитного стягу – синій та блакитний кольори створюють відповідну гамму в поєднанні з сяйвом благородного металу. Щодо історії створення – вона також не дуже багата на події. Зі слів священнослужителя, громада мікрорайону була заснована в недалекому 2002 році. Сам же храм побудували та освятили 4 квітня 2007 року.

Церква Пресвятої Трійці

Українська греко-католицька церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Митрополита Шептицького, 71

У 2003 в мікрорайоні Дубове зареєстровано парафію Української греко-католицької церкви.

У червні 2007 року було освячено хрест і наріжний камінь під будову. У 2009 розпочали будівництво храму і будинку єпархіального управління. І вже в жовтні 2010 року церкву освятили. 30 травня 2011 при парафії було засновано спільноту «Матері в молитві».

27 травня 2018 року освячено храмовий розпис та пам'ятну дошку митрополиту Андрееві Шептицькому, адже його ім'я віднедавна носить вулиця, на якій знаходиться церква.

У власності парафії є проборство, при храмі діє недільна школа. Престольне свято парафіяни святкують у день П'ятидесятниці.

Домовий храм Великомученика Пантелеймона Цілителя

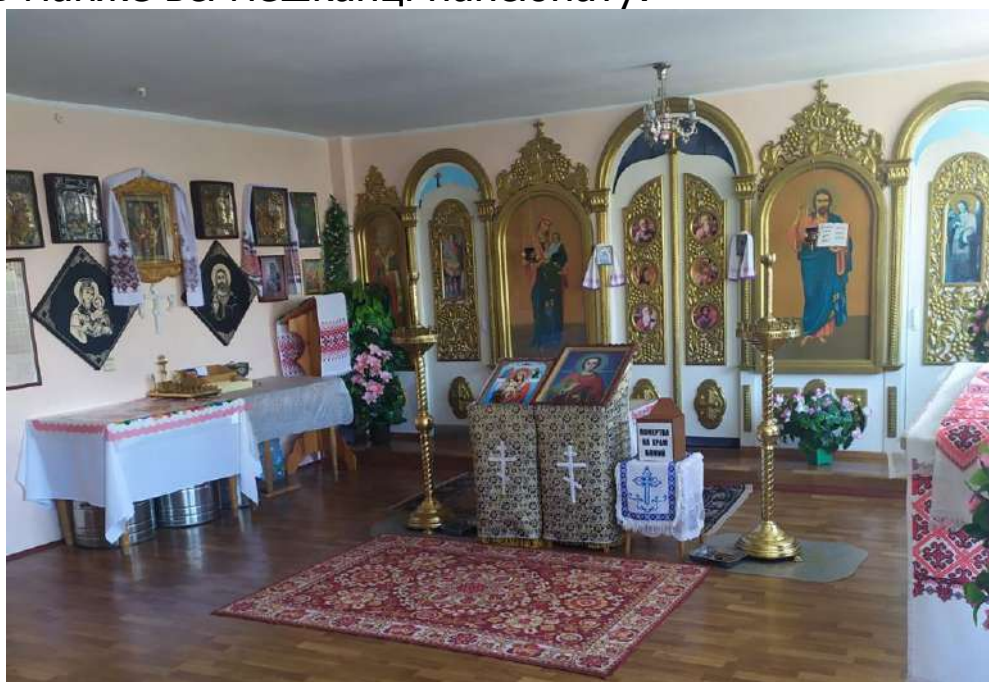
Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Перемоги, 7А

Мікрорайон Виставка

У 2003 році в приміщенні Хмельницького геріатричного пансіонату для ветеранів війни і праці відкрито православний домовий храм Великомученика Пантелеймона Цілителя.

Багатьом мешканцям цього закладу було вже не під силу відвідувати сусідні церкви. Отож разом з адміністрацією та за допомогою спонсорів облаштували храм на четвертому поверсі пансіонату. Тепер домашню церкву, незалежно від віросповідання, відвідують майже всі мешканці пансіонату.

Храм Святого Георгія Переможця

Руська православна старообрядницька церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Петра Болбочана, 1А

E-mail: starover.km@gmail.com

Мікрорайон Дубове

Руська православна старообрядницька церква на честь святого великомученика Георгія Побідоносця з'явилась у Хмельницькому нещодавно. У місті утворилась православна старообрядницька громада, яку очолив Галкін Григорій Якимович.

У 2004 році було виділено земельну ділянку для будівництва першого православного старообрядницького храму. Воно тривало 9 років.

Будівлю церкви побудовано з білої цегли в давньоруському стилі. Автором проєкту є місцевий архітектор Сергій Іванович Козак.

29 вересня 2013 року відбулося освячення новозбудованого храму Руської православної старообрядницької церкви на честь святого великомученика Георгія.

Богослужіння в православній старообрядницькій церкві зберігається в тому вигляді, як це було з часів хрещення Русі до сімнадцятого сторіччя. Незмінними зберігаються тексти богослужінь, обряди, духовні відносини між священнослужителями і паствою. І донині православні старообрядці хрестяться двоперсним хресним знаменням, Таїнство Хрещення здійснюється трикратним повним зануренням, зберігається унісонний знаменний спів. Строго дотримуються всі канони православної віри. Від інших православних течій відрізняється особливостями обрядів. Православна старообрядницька церква – це єдиний осередок духовної культури Київської Русі в нашому місті, що зберігає древні церковні традиції.

Православна старообрядницька церква – це єдиний осередок духовної культури Київської Русі в нашому місті, що зберігає древні церковні традиції.

Номоканон

Храм Святих Апостолів Петра і Павла

Римо-католицька церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 172

Мікрорайон Ружична

З 1997 року священники парафії Христа Царя Всесвіту опікувалися вірянами мікрорайону Ружична.

У 2001 влада зареєструвала місцеву римо-католицьку громаду, яка власними силами у 2005 побудувала тимчасову каплицю, в якій і відправляли богослужіння. Згодом придбали землю під забудову. А у 2011 році, завдяки допомозі благодійників, почали будівництво парафіяльного храму.

2016 тут було засновано самостійну парафію. І вже в 2017 році розпочались богослужіння в храмі. Храм вже споруджено, проте оздоблювальні роботи ще тривають.

Храм-каплиця Святого Рівноапостольного Князя Володимира

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, просп. Миру, 101А

Мікрорайон Виставка

Каплиця була відкрита на території Хмельницького інституту Міжрегіональної Академії управління персоналом у 2005 році. Освячена Митрополитом Володимиром, Предстоятелем Української православної церкви, на честь рівноапостольного князя Володимира, Хрестителя Київської Русі.

Після освячення владика подарував каплиці образ покровителя – святого князя Володимира.

Стало традицією тут читання Пасхального Євангелія різними мовами: церковнослов'янською, українською, грецькою, латиною, болгарською, польською та білоруською.

У храмі є факсимільне видання Пересопницького Євангелія, яке інституту подарував Митрополит Володимир.

Храм Ікони Божої Матері «Неопалима купина»

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Героїв Чорнобиля, 1/1

Каплиця на честь ікони Пресвятої Богородиці «Неопалима Купина» розташована у м. Хмельницькому на території Головного управління ДСНС у Хмельницькій області.

26 квітня 2006 року каплицю було урочисто освячено духовенством у день двадцятих роковин Чорнобильської катастрофи. Спорудження та оздоблення здійснювалось здебільшого самими рятувальниками.

Створювалася як парафія Української православної церкви. У 2018 році перейшла під юрисдикцію ПЦУ.

Найбільш урочисті святкові служби проводяться: 26 квітня (поминальна служба на роковини Чорнобильської катастрофи), 17 вересня (День рятувника) та 4 грудня (День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції).

17 вересня відзначається день пам'яті ікони Божої Матері «Неопалима купина».

Храм Святого Великомученика Пантелеймона Цілителя

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Красовського, 26/1

Соціальна мережа «Фейсбук»: www.cutt.ly/hb0i71z

Унікальний православний храм Святого Великомученика Пантелеймона Цілителя знаходиться на території Хмельницької обласної лікарні.

Православний храм Святого Великомученика Пантелеймона Цілителя почали будувати у 2016 році. Церква виросла за три роки.

23 серпня 2017, в День державного прапора України, митрополит Хмельницький і Кам'янець-Подільський Антоній, ієрарх УПЦ КП, очолив чин освячення і поставлення накупольного хреста на храм Святого Великомученика Пантелеймона.

Каплицю Святого Великомученика Пантелеймона на території Хмельницької обласної лікарні збудували у 2008.

Це особливий, унікальний храм для вірян області, тому що знаходиться на території обласної лікарні та онкодиспансеру, де люди найбільше відчують, що їм потрібен Бог.

Спасо-Преображенський храм

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Молодіжна, 2/3-А

Сайт: www.preobragenie.business.site

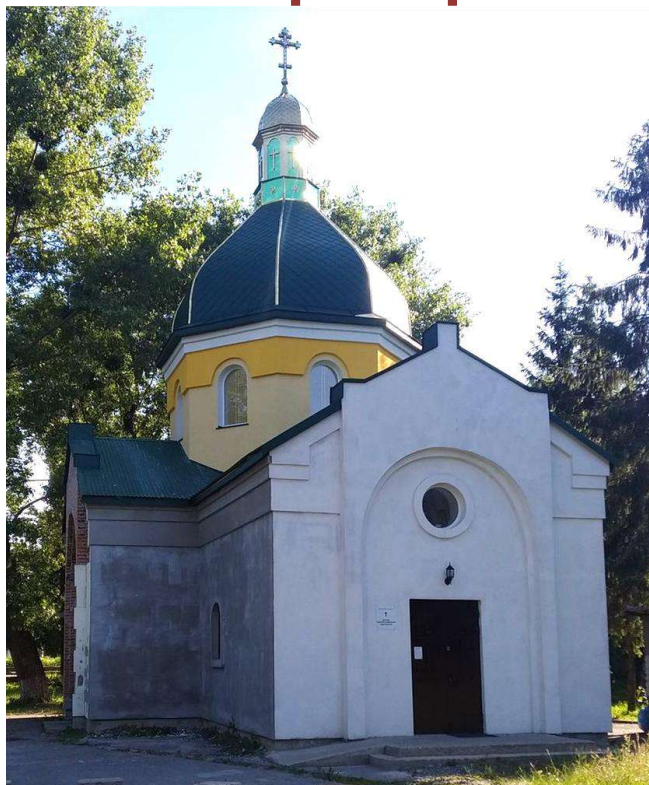
Мікрорайон Південно-Західний

У 2015 році Спасо-Преображенський храм відчинив двері для хмельничан. Відтепер святиня стала чи не найбільшою у південно-західній частині міста.

Будівництво храму на перехресті вулиць Інститутської та Молодіжної розпочалось ще у 2009 році і вже в грудні 2015 храм було освячено. Церква збудована цілком за кошти небайдужих меценатів, благодійників і парафіян. Щороку 19 серпня храм відзначає своє престольне свято – Преображення Господнє (у народі – Яблучний або Другий Спас).

Головними особливостями святині називають її акустику та архітектуру. Церква збудована в давньоруському стилі. При храмі діє недільна школа.

Храм Святого Архистратига Михаїла

Українська греко-католицька церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Довженка, 10/2

E-mail: anotecv@gmail.com

Парафію Святого Архистратига Михаїла міста Хмельницького Кам'янець-Подільської єпархії Української греко-католицької церкви в мікрорайоні Ракове зареєстрував отець Ярослав Єфремов 27 червня 2011 року.

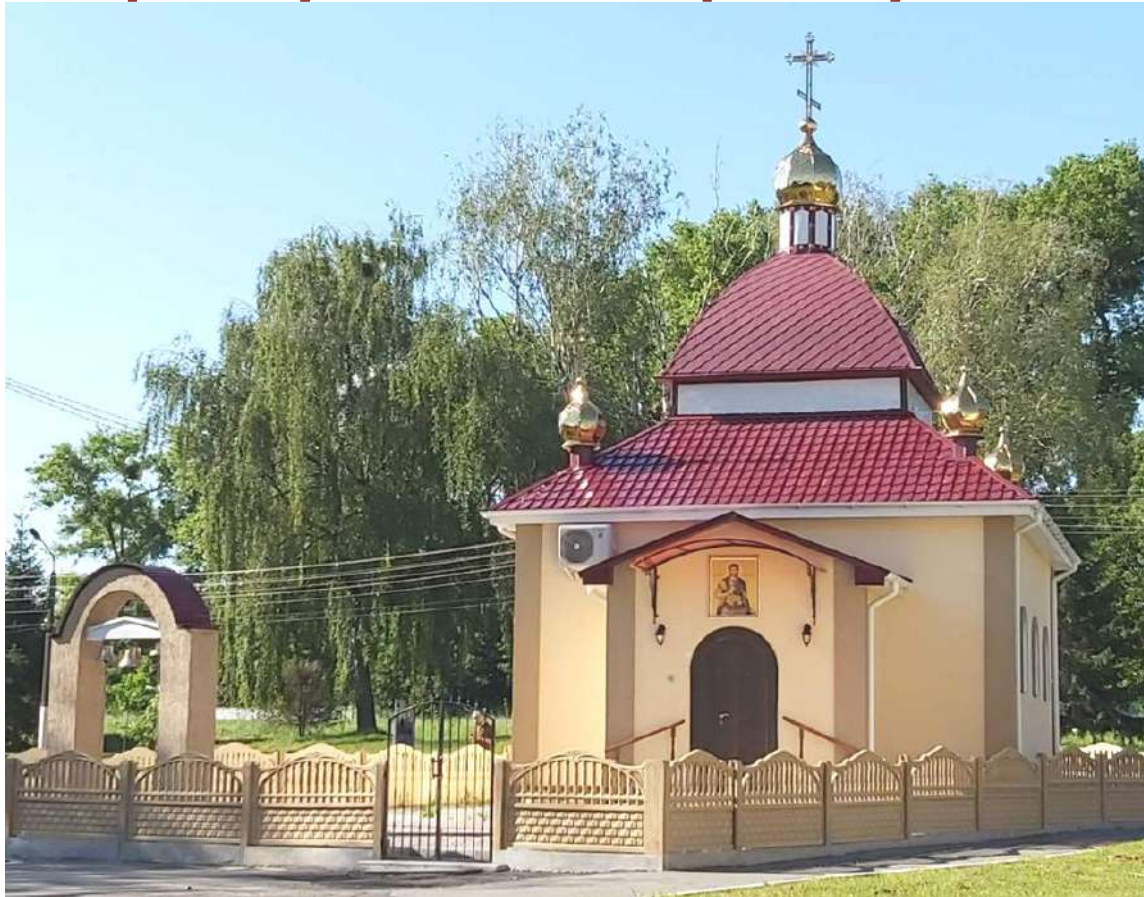
Міська рада виділила землю у 2012. Будівництво храму розпочали 8 липня 2012 року отець Віталій Футорський і отець Ярослав Єфремов. Святиню збудували за 6 місяців завдяки пожертвам парафіян та за сприяння владики Василя Семенюка і Тернопільсько-Зборівської архієпархії.

Храм урочисто освятив 5 січня 2014 року владика Василій Семенюк.

Щороку 21 листопада тут святкують храмовий празник. За цей час за підтримки парафіян вдалось наповнити храм розписами всередині, частково здійснити благоустрій території. Тут діє спільнота Матерів у молитві, а також недільна школа, катехези для дітей.

У парафії здійснюють активне соціальне служіння (дітям, що перебувають у складних життєвих обставинах, та дітям військовослужбовців, а також самим військовим, людям похилого віку).

Храм Мученика Нестора Солунського

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Чорновола, 192А

Мікрорайон Ракове

(територія військової частини (А4239) ЗСУ)

Важливість побудови храму на території військової частини обумовлена багатьма факторами: це й історична потреба, враховуючи минуле землі, на якій знаходиться частина, це й необхідність задоволення духовних потреб військовослужбовців, членів їхніх родин, цивільних осіб, що тут проживають, та жителів мікрорайону Ракове.

За часів Радянського Союзу на цій землі базувалися військові казарми Червоної армії, а за нацистської окупації саме тут знаходився табір для військовополонених Шталах-355, крематорій якого розмістили всього за 20 метрів від того місця, де побудовано храм.

Таке місце для церкви обрали не випадково: вона знаходиться саме в центрі частини, навпроти штабу, поряд центральна площа – військовий плац, де відбуваються урочисті заходи та шикування особового складу. Саме за таким принципом були розташовані храми на Січі.

Небесного покровителя майбутнього храму було обрано за військовим принципом. 9 листопада відзначають день святого воїна, мученика, що загинув за християнську віру, Нестора Солунського.

Церква, що на території військової частини А4239 мікрорайону Ракове, була закладена у 2011 році, але будівництво не відбувалося швидко.

У березні 2018 року розпочали активну фазу зведення церкви. І вже 9 листопада 2018 року, в день пам'яті святого мученика Нестора Солунського, на території 19-ї окремої ракетної бригади ЗСУ А4239 церкву було освячено.

18 жовтня 2019 року храму подарували ікони для здійснення богослужінь. Подарунок надійшов від священника Православної церкви України, протоієрея Ігоря Сави. Нині у храмі понад 80 ікон.

Храм Святого Мученика Нестора Солунського отримав статус гарнізонного.

Храм Всіх Святих Українського Народу

Українська греко-католицька церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Північна, 109

E-mail: formulavita@gmail.com

Мікрорайон Гречани

Будівництво храму розпочалось 5 листопада 2012 року з ініціативи отця Віталія Футорського. Значну фінансову й духовну підтримку в будівництві храму Всіх Святих Українського Народу надали хмельницька громада та архієпископ і митрополит Тернопільсько-Зборівський Василій Семенюк.

27 квітня 2013 року новозбудовану церкву освятив владика Йосафат Говера.

У липні 2016 року тут відбулась літургія за участю архієпископа і митрополита Василя Семенюка з нагоди освячення храмового розпису.

На території храму побудовано дзвіницю.

У парафії здійснюють активне соціальне служіння. Діє припарафіяльна спільнота «Матері в молитві». Тут служать дітям, що перебувають у складних життєвих обставинах, та дітям військовослужбовців, а також самим військовим.

Одним зі священнослужителів, які взяли на себе місію допомагати військовим в зоні АТО, став отець Віталій Футорський, який є настоятелем греко-католицького храму Всіх Святих Українського Народу. Впродовж 2014-2016 років волонтер і військовий капелан Віталій Футорський відвідував зону АТО, підтримував наших захисників, вселяв віру у краще та молився за них. За свою сміливість та відвагу отець Віталій отримав ювілейну медаль «27 років Збройним силам України».

Каплиця Архистратига Божого Михаїла та Всіх Небесних Воїнств

Українська православна церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Шевченка, 46

Каплиця Архистратига Божого Михаїла та Всіх Небесних Воїнств знаходиться на території Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Це єдиний навчальний заклад в Україні, в якому готують тих, хто боронить кордони.

Будівництво каплиці розпочали в липні 2013 року. Освячено її в червні 2016 року.

До каплиці щонеділі на богослужіння приходять курсанти та офіцери. Вже склалась хороша традиція, що курсанти першого курсу перед прийняттям присяги відвідують каплицю. Також курсанти, які випускаються, перед тим, як стати на плац для проведення церемонії випуску, приходять сюди.

21 листопада святкують храмовий празник в день Святого Михайла.

19 квітня 2019 року Національній академії Державної прикордонної служби імені Богдана Хмельницького передали копію Томосу. Встановили грамоту в каплиці. Урочисто передав її

керівництву академії митрополит Хмельницький і Кам'янець-Подільський Антоній Махота.

Храм-каплиця Святого Іоана Хрестителя

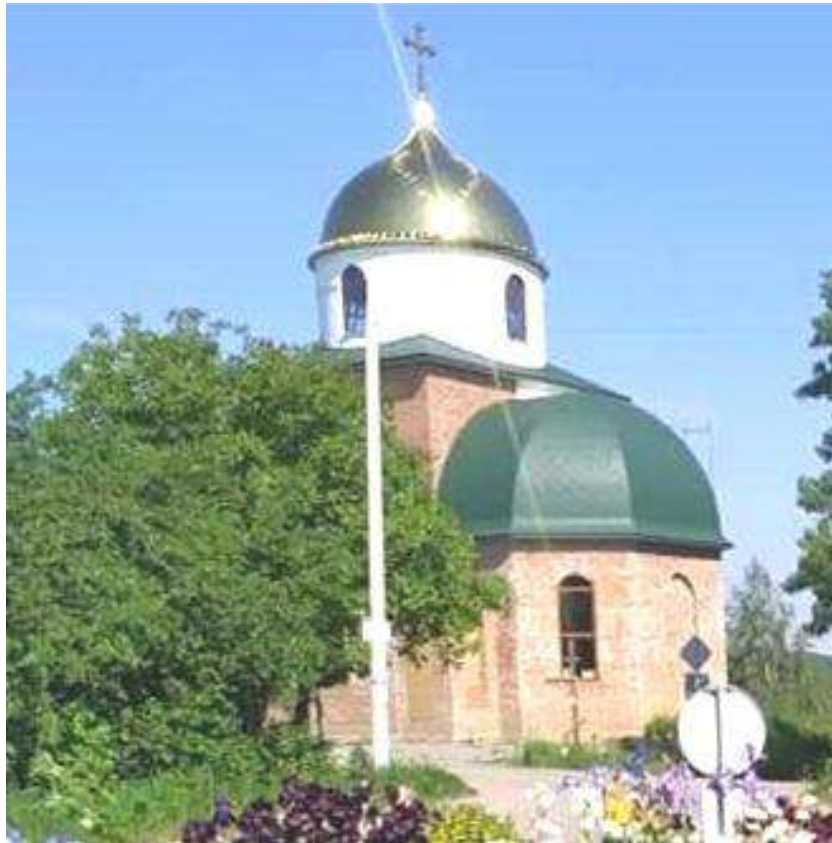

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Проскурівського підпілля, 165А

Побудована храм-каплиця Святого Іоана Хрестителя в районі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії навпроти поліклініки лікарні УМВС у 2014 році.

Храм Святого Апостола і Євангеліста Іоана Богослова

Православна церква України

*Адреса: м. Хмельницький, вул. Центральна
Мікрорайон Лезневе (дачний масив)*

У 2014 році в мікрорайоні Лезневе виділено земельну ділянку і встановлено хрест під будову храму Святого Апостола і Євангеліста Іоана Богослова. У цьому ж році розпочато будівництво. Перші богослужіння відбувалися на території, біля встановленого хреста.

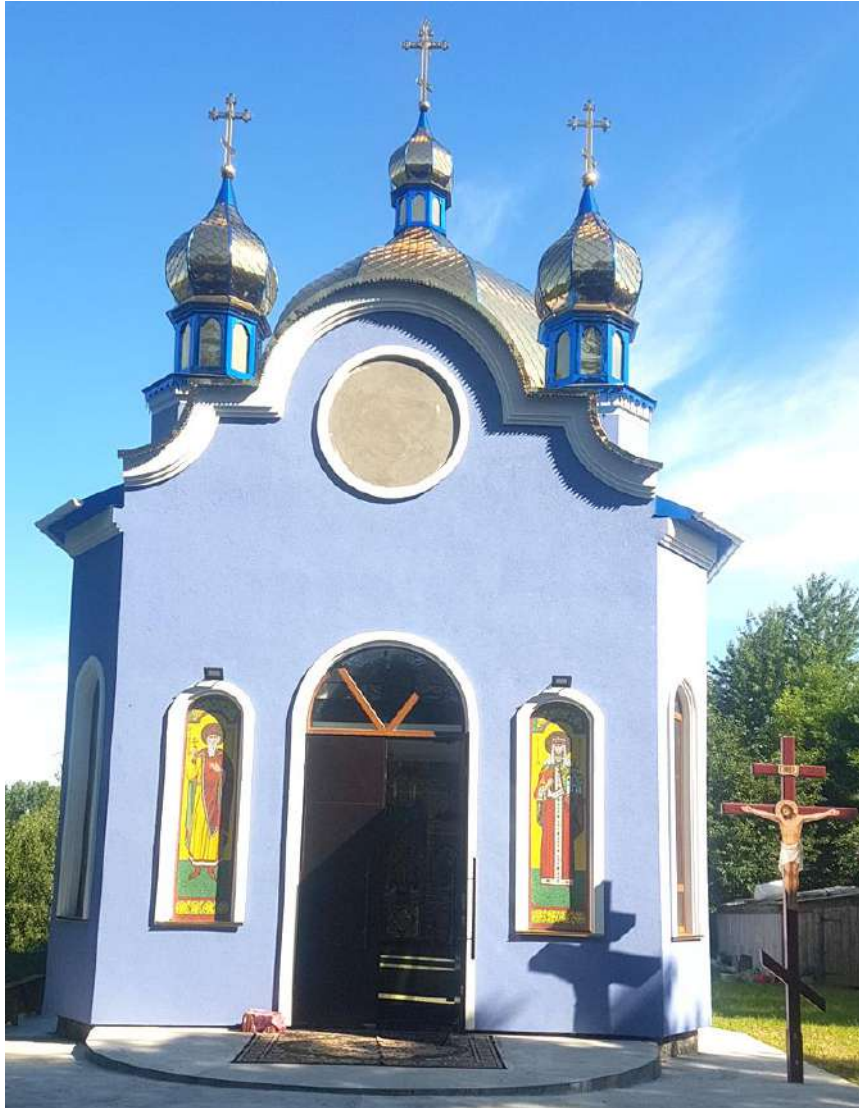
У січні 2019 році на Водохреща парафія мікрорайону Лезневе на честь святого апостола і євангеліста Іоана Богослова перейшла до Православної церкви України.

Вже у 2020 році храм було добудовано. Перше богослужіння відбулося в червні на Зелені Свята.

Престольне свято храму – 9 жовтня, в день пам'яті одного з найбільших апостолів Христових – Іоана Богослова.

Храм зараз перебуває на етапі внутрішнього і зовнішнього оздоблення.

Храм Успіння Пресвятої Богородиці

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, Львівське шосе, 22А

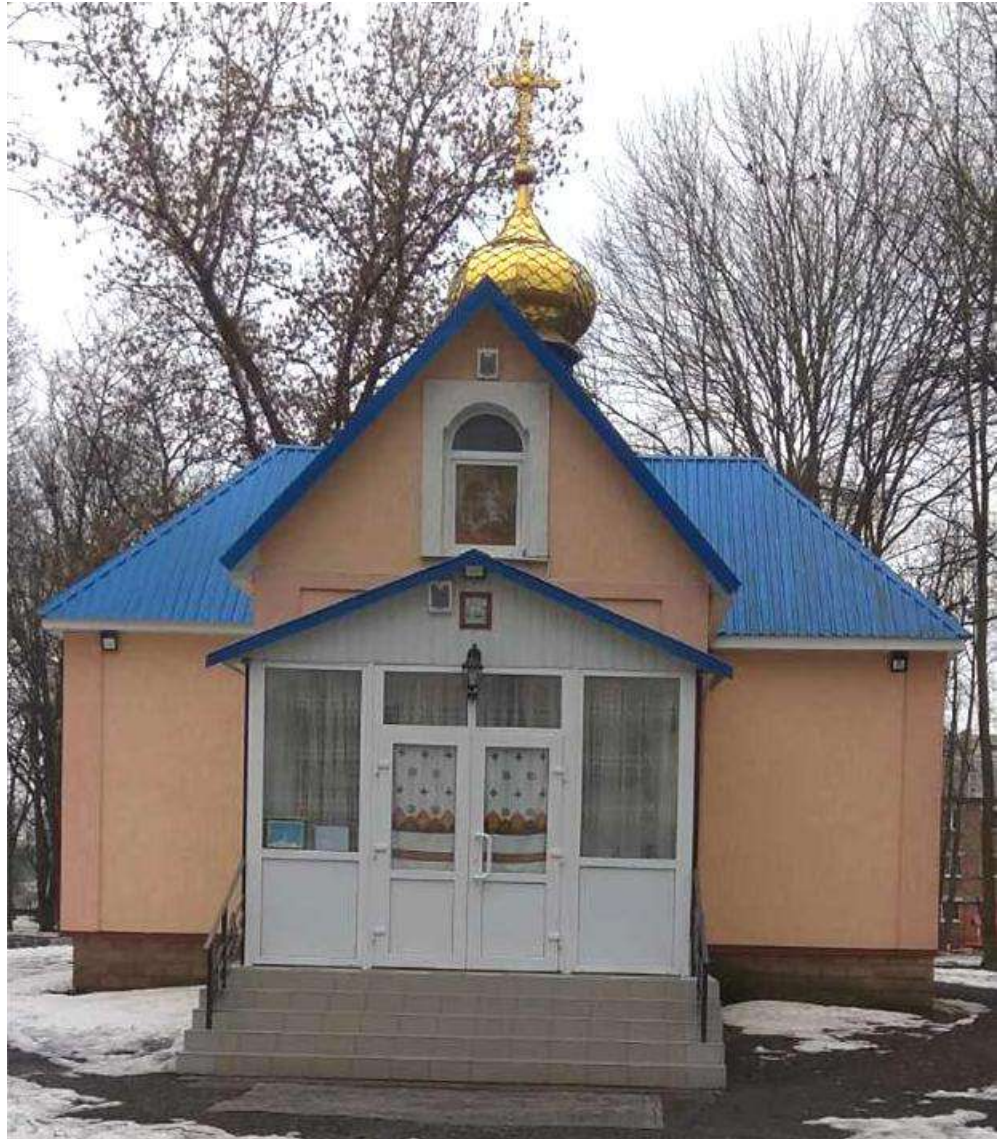
Парафія виникла як частина Української автокефальної православної церкви. У 2018 році ввійшла до складу ПЦУ.

Храм було закладено у 2014 році. Освячення відбулося 14 жовтня 2019 на свято Покрови Пресвятої Богородиці.

Головний фундатор-жертводавець – Рудий Костянтин Леонідович з сім'єю, який подарував храму старовинні ікони: образ Святої Трійці у вівтарі, Св. Миколая, Іверської Божої Матері та Введення в Храм Пресвятої Богородиці. Ікони написані ще у XVIII столітті, є головними святинями храму.

Зараз на території храму проводять ремонтно-будівельні роботи.

Храм Великомученика Юрія Переможця

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Курчатова, 98/2

Мікрорайон Гречани

У мікрорайоні Гречани діє храм Великомученика і Чудотворця Юрія Переможця. Його було освячено 7 лютого 2015 року – в день Святого Григорія Богослова. А святого славного великомученика і чудотворця Юрія Переможця Церква вшановує щороку 6 травня.

Оскільки святий Юрій є молитовним покровителем воїнства, то в храмі лунають особливі посилені молитовні прохання за тих, хто нині перебуває на війні і відстоює правду та бореться за спокій у нашій багатостраждальній Україні.

Церква Святого Миколая Чудотворця

Українська греко-католицька церква

Адреса: м. Хмельницький, пров. Проскурівський, 1

E-mail: sv.mykolaja@ukr.net

<https://www.facebook.com/sv.mykolaja.ukr.net/about>

Територія Хмельницької міської лікарні

Ініціатива побудувати каплицю на території міської лікарні виникла у настоятеля Хмельницького храму Різдва Пресвятої Богородиці Української греко-католицької церкви, директора Хмельницького обласного благодійного фонду «Карітас» отця Івана Данкевича разом з головним лікарем Володимиром Леонтійовичем, для забезпечення духовних потреб людей, які перебувають на лікуванні, для здійснення їх духовного супроводу. У Хмельницькій міській лікарні, люди відновлюють своє фізичне здоров'я, а до храму вони приходитимуть, щоб отримати душевний спокій та зцілення. І за

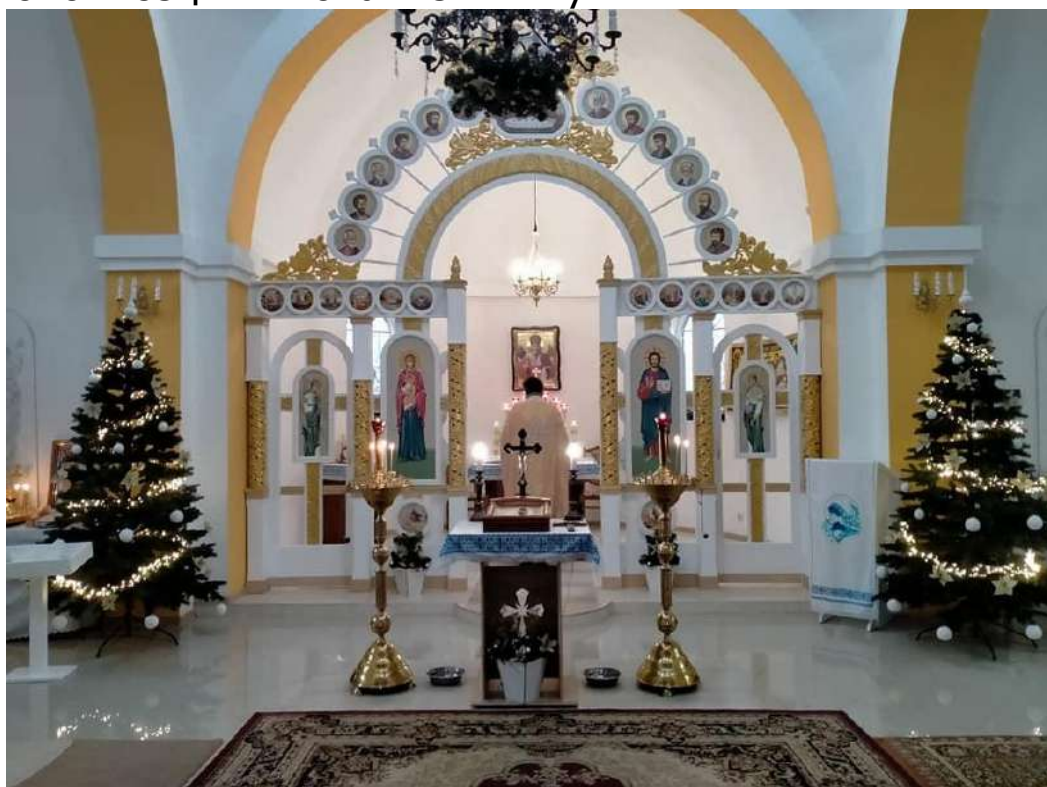
допомогою лікарів та священників вони знову повертатимуться до повноцінного життя.

Зведення греко-католицької каплиці здійснювались на народні пожертвування а також за рахунок спонсорських коштів, за підтримки представників Української греко-католицької церкви. Допомогу в будівництві надали Хмельницький міський голова Олександр Симчишин і депутатський корпус Хмельницької міської ради, головний лікар міської лікарні та священники о. Іван Данкевич, о. Роман Соколовський і о. Віталій Футорський.

15 жовтня 2017 року відбулось освячення храму Святого Миколая Чудотворця.

Ця капличка поліконфесійна, вона не прив'язана до якоїсь конфесії, ніхто не запитуватиме людей, якої вони віри. Пацієнти медичного закладу зможуть звернутися до храму й отримати Боже благословення, не припиняючи лікування. Якщо людина має бажання, духовну потребу, вона заходитиме, аби помолитися. Також на території цієї лікарні зможуть молитися не тільки хворі, а й медики. Адже у закладі працює близько 400 працівників медичного персоналу.

19 грудня 2020 року владика Іван Кулик з нагоди храмового празника освятив новозведений іконостас, який виконав місцевий митець-іконописець Микола Мельничук.

Храм Всіх Святих

Православна церква України

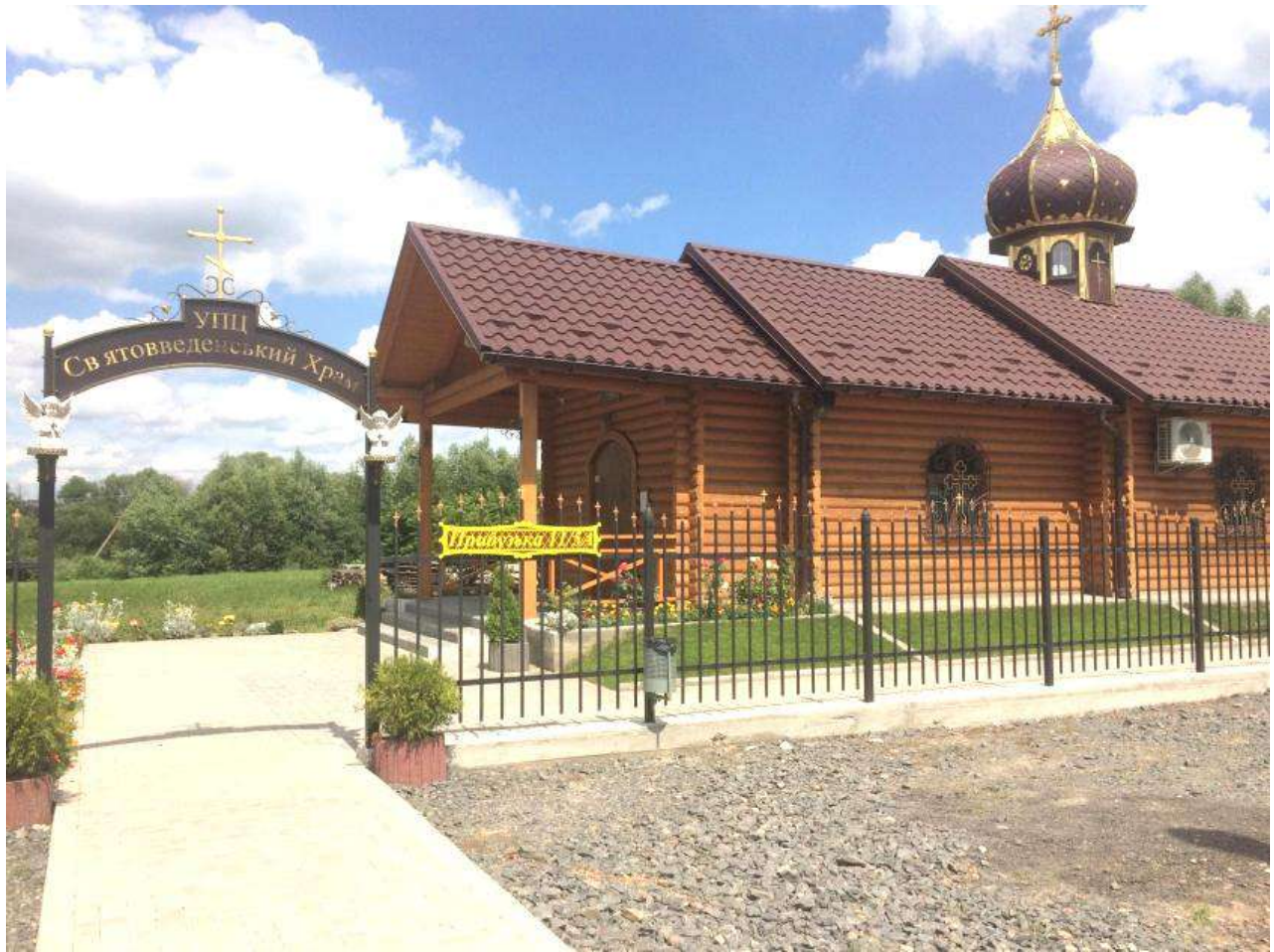
Адреса: м. Хмельницький, вул. Чайковського, 50

Район Старого аеропорту

Храм на етапі будівництва. Релігійну громаду місцеві мешканці створили у 2016. Відтоді почали втілювати ідею збудувати церкву. Фасад храму парафіяни зводили власними силами. Найбільше ресурсів витратили на укріплення фундаменту, бо ґрунт тут досить нестійкий. Опісля виконали основну частину робіт. Коштів пішло немало. Тож, аби продовжити будівництво, потрібна була допомога. По неї звернулися до благодійного фонду «Ми поруч».

Храм ще не освячено, він перебуває на етапі внутрішнього та зовнішнього оздоблення.

Храм Введення Пресвятої Богородиці

Православна церква України

Адреса: м. Хмельницький, вул. Прибузька, 11/5-А

У 2013 році на земельній ділянці по вул. Прибузькій, 11/5-А було розміщено тимчасову споруду – каплицю. Вона перебувала в постійному користуванні релігійної громади Введення в Храм Пресвятої Богородиці.

У листопаді 2016 року розпочали зведення унікального храму. Будували його два роки. 4 грудня 2018 року відкрили й освятили, відбулося богослужіння.

Це перша релігійна споруда в місті, яка побудована в українському стилі – з дерева, а на стінах немає жодного цвяха. До цього часу подібних релігійних споруд у Хмельницькому не було.

За сприяння міської влади поблизу церкви облаштували зону для паркування та пішохідний перехід.

Храм Новомучеників Українського Народу

Українська греко-католицька церква

Адреса: м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 94/3-А

На вулиці Кам'янецькій, на території військового кладовища, побудували новий унікальний дерев'яний храм Новомучеників Українського Народу Української греко-католицької церкви. Це вже другий у місті такий храм – унікальний, дерев'яний, збудований в українському стилі, за технологією наших предків – без застосування жодного цвяха.

Новозбудований храм розташований біля Хмельницької обласної дитячої лікарні на території військового цвинтаря міста. Храм названий на честь новомучеників українського народу не випадково. Він побудований на території цвинтарних поховань меморіального військового кладовища, поблизу поховань жертв політичних репресій,

які у християнстві вважаються мучениками. Одразу біля храму розташований пам'ятний знак жертвам репресій. Метою зведення будівлі в цьому місці було те, аби усі заходи місцевої влади зі вшанування полеглих воїнів розпочиналися з молитви у храмі.

Ініціатором будівництва церкви виступила місцева влада. Ще у 2018 році рішенням сесії Хмельницької міської ради було виділено земельну ділянку під будівництво. Будівельні роботи розпочалися у серпні 2019 року. Митрополит Василь Семенюк, ще будучи адміністратором Кам'янець-Подільської єпархії, благословив початок будівництва нової святині, освятив наріжні камені та хрест.

13 грудня 2019 року, в день Святого Андрія Первозванного, владика Іван Кулик, правлячий архієрей Кам'янець-Подільської єпархії, здійснив чин освячення надбанного хреста. А вже на початку літа 2020 року храм було споруджено.

6 вересня 2020 освячено новий унікальний дерев'яний храм Новомучеників Українського Народу Української греко-католицької церкви.

Храм Святого Духа

Православна церква України

Адреса: 29000, м. Хмельницький, вул.Одеська,15

Массив «Дендропарковий»

Храм Святого Духа розташований у масиві Дендропарковий. Побудували його за два роки. Камінь на будівництво церкви заклав та освятив 4 травня 2019 року митрополит Хмельницький і Кам'янець-Подільський Антоній (Махота).

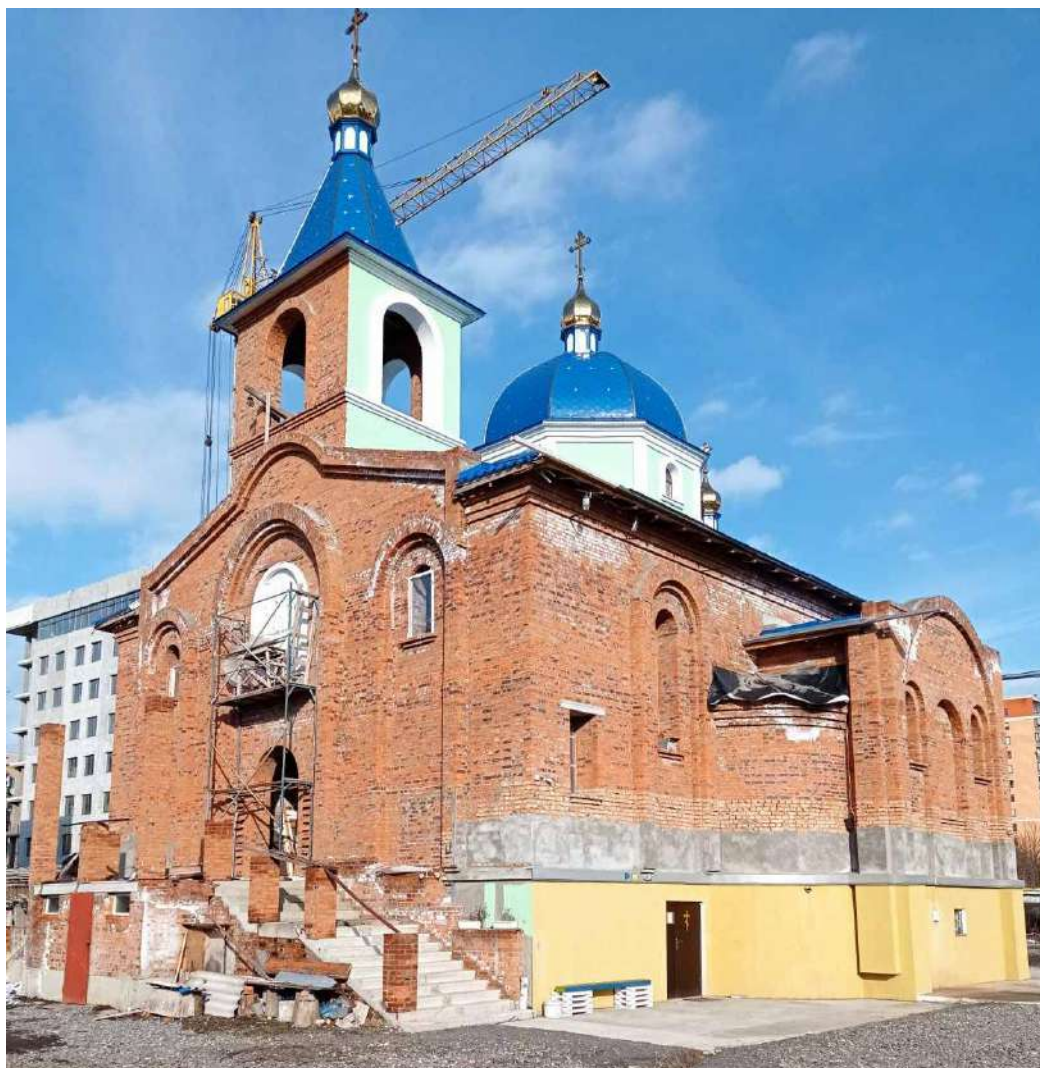
Освячення новозведеного храму відбулося 6 червня 2021 року за участю Митрополита Київського і всієї України Епіфанія, Предстоятеля Православної церкви України, та єпископа Хмельницького і Кам'янець-Подільського Павла (Юристого).

Храм Святого Духа збудовано до 30-ї річниці Незалежності України меценатами та мешканцями житлового масиву. Значну підтримку також надали ТДВ «Хмельницькзалізобетон» (на цьому підприємстві було виготовлено іконостас), ТОВ «Мрія забудовника», ТОВ ТБС «Пріорітет». На будівництво храму витратили майже п'ять мільйонів гривень.

Церква виконана у стилі українського бароко.

Це перший у місті вже збудований та освячений храм, релігійна громада якого з самого початку була зареєстрована як складова Православної церкви України.

Храм Святої Трійці

Православна церква України

Адреса: 29000 м. Хмельницький вул. Свободи, 15А

Храм в стані будівництва.

В січні 2019 року, релігійна громада Свято-Троїцької парафії м. Хмельницького, долучилася до Єдиної помісної церкви.

Використана література:

Антоній (Фіалко), митрополит. З молитвою та смиренням...: у 2 т. / Антоній (Фіалко), митрополит. – Київ: Видавничий відділ Української православної церкви, Т. 2 : Статті та доповіді. – 2014. – 288 с.

Бабій Ю. Історія Свято-Параскевської церкви села Книжківці: нариси / Ю. Бабій. – Хмельницький : [б. в.], 2002. – 191 с.

Блажевич Ю. І. Нариси історії православ'я Поділля-Хмельниччини : наук.-попул. моногр. вид. / Ю. І. Блажевич. – Хмельницький : Сікорська С. В., 2017. – 337 с.

Єсюнін С. М. Проскурів-Хмельницький. Подорож у часі: [зб. нарисів] / С. М. Єсюнін, Н. М. Павлова. – Хмельницький : Гонта А. С., 2006. – 60 с.

Єсюнін С. М. Місто Хмельницький: історія, події, факти / Сергій Єсюнін. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Хмельницький : Мельник А. А., 2008. – 126 с.

Єсюнін С. М. Сторінки історії Православної церкви у місті Хмельницькому: храм Різдва Богородиці // Хмельницькі краєзнавчі студії : науково-краєзнавчий збірник. – Хмельницький, 2017. – Вип. 11. – С. 123-132.

Місто Хмельницький в контексті історії України : матеріали наук. конф., присвяч. встановленню дати «1431 рік» датою найдавнішої згадки про Хмельницький в іст. док. – Кам'янець-Подільський : Оіум, 2006. – 440 с.

Слободянюк П. Я. Українська церква. Історія руїни і відродження : наук. вид., присвячене 2000-літтю Різдва Христового / П. Я. Слободянюк. – Харків, 2000. – 266 с.

Хмельницький : путівник / [редкол.: Л. В. Баженов [та ін.] ; – Хмельницький : Поліграфіст, 2017. – 80 с. : іл., фот.

Хмельницький культурний: з минулого в майбутнє : культ. спадщина та культ. осередки міста Хмельницького. – Хмельницький : Дереп І. Ж., 2006. – 144 с.

Хмельниччина : наук.-попул. видання. – Хмельницький: Поліграфіст, 2016. – 176 с. : кольор. іл.

Список періодичних видань:

Стопенчук С. М. Історія хмельницького собору: відродження Православ'я / С. Стопенчук // Наукові записки: Вип. 1 – 1993. – С. 33-35.

Петровська А. «Мир вам люди!» / А. Петровська // Подільський кур'єр. – 2000. – 6 лип. – №27. – С. 11.

Шандовська Л. Полюби ближнього свого / Л. Шандовська // Подільський кур'єр. – 2000. – 21 груд. – №51. – С. 9.

Глушко Т. Петропавлівська церква у Дубовому / Т. Глушко // Проскурів. – 2002. – 18 січня. – № 5-6. – С. 14.

Михайленко В. Турботи про святе і мирське / В. Михайленко // Подільські вісті. – 2002. – 19 груд. – №53. – С. 1.

Мельничук М. Храми Хмельницького присвячені Богородиці / М. Мельничук // Проскурів. – 2004. – 14 жовт. – №№ 83-84. – С. 14.

Єсюнін С. Церковне життя у Проскурові в роки війни / С. Єсюнін // Проскурів. – 2005. – 14 жовт. – №№ 27-28. – С. 6.

Єсюнін С. Найстаріший храм обласного центру : храм Різдва Христового / С. Єсюнін // Є Поділля. – 2010. – 22 квітня. – № 16. – С. 5 : мал.

Цимбалюк О. Подвижник Православ'я на Поділлі : Антоній, митрополит Хмельницький та Старокостянтинівський // Проскурів. – 2011. – 29 вересня. – № 39. – С. 3.

Собору Андрія Первозванного повертають первозданий вигляд / О. Цимбалюк // Проскурів. – 2011. – 8 грудня. – № 49. – С. 1, 3 : фото.

Западенко І. Свято-Покровському кафедральному собору – 20 років / І. Западенко // Є Поділля. – 2012. – 12 січня. – № 2. – С. 14 : фото.

Захарчук Т. Отець-мітрат Іван Данкевич: "Милосердя не повинне закінчуватися зі святами" / Т. Захарчук // Проскурівський телеграф. – 2012. – 19 січня. – № 3. – С. 6-9 : фото.

Лісничка А. У 175-річному храмі досі служать : 175 років правлять служби, хрестять дітей і вінчають молодих у храмі Різдва Пресвятої Богородиці у центрі міста / А. Лісничка // Всім. – 2012. – 20 червня. – № 25. – С. 11 : фото.

Про головну православну святиню розказав музей історії міста // Проскурів. – 2012. – 21 червня. – № 25. – С. 14.

Єсюнін С. Найстаріший храм Хмельницького / С. Єсюнін // Поділля. – 2012. – 20 вересня. – № 38. – С. 13 : фото.

Салій І. Відзначили свято Польщі, молилися за мир / І. Салій // Проскурів. – 2014. – 13 листоп. – № 47. – С. 9 : фото.

Єсюнін С. Проскурів на старих поштівках / С. Єсюнін // Проскурів. – 2015. – 12 берез. – № 10. – С. 14.

Єсюнін С. Видатні вчені ХХ століття – уродженці нашого міста : Зеньковський В. / С. Єсюнін // Проскурів. – 2015. – 30 квіт. – № 17. – С. 15.

Кривцун Д. У пошуках "символу об'єднання" : Всеправославний собор – 2016 рік / Д. Кривцун // Проскурів. – 2016. – 7 лип. – № 26. – С. 3

Візит у наш край Патріарха Філарета // Проскурів. – 2016. – 21 лип. – № 28. – С. 1.

Ковальчук І. Поліконфесійна каплиця діятиме при міській лікарні : людські душі потребують рятування / І. Ковальчук // Марічка NEWS. – 2016. – 27 лип. – №№ 83-84. – С. 3.

Щегельська О. "Церква, у першу чергу, має бути Христовою" : греко-католицька церква / О. Щегельська // Сімейна Є! газета. – 2017. – 30 берез. – № 13. – С. 9.

Єсюнін С. Хмельницький православний храм Різдва Богородиці / С. Єсюнін // Сімейна Є! газета. – 2017. – 1 черв. – № 22. – С. 17.

Чорна С. Українська церква і московські міфи / С. Чорна // Проскурів. – 2017. – 17 серп. – № 32. – С. 15.

Храм у нашому місті освятив Філарет // Проскурів. – 2017. – 28 верес. – № 38. – С. 4.

Петро Порошенко розвіяв фантазії Москви: українській Церкві надали Томос : автокефалія // Проскурів. – 2018. – 25 жовт. – № 43. – С. 7.

У єдності – наша духовна сила : Томос – Церква // Проскурів. – 2019. – 14 берез. – № 8. – С. 7.

Українська церква і московські міфи // Проскурів. – 2017. – 3 серп. – № 30. – С. 15.

Алексюк І. Саме нова українська церква має змінити всіх нас! / І. Алексюк // Подільські вісті. – 2018. – 20 груд. – № 53. – С. 1-2.

Мітрашко Ю. Томос про автокефалію: яких змін чекати на Хмельниччині / Ю. Мітрашко // Сімейна газета. – 2018. – 31 груд. – № 52. – С. 6

Хрещення дитини – все, що потрібно знати батькам та хресним // Актуально для подолян. – 2019. – 11 квіт. – № 15. – С. 15.

Семенюк С. Становлення християнства / С. Семенюк // Подільські вісті. – 2019. – 3 січ. – № 1. – С. 3.

Шпаковський С. Подільського археолога та краєзнавця відзначила Православна церква України : В. Захар'єв / С. Шпаковський // Проскурів. – 2019. – 30 трав. – № 18. – С. 14.

Сергєєва О. Історична подія: отець Іван Кулик став новим єпископом Української греко-католицької церкви / О. Сергєєва // Проскурів. – 2019. – 5 груд. – №45. – С. 8.

Пастирський візит // Проскурів. – 2019. – 28 листоп. – №44. – С. 15.

Сікорська Т. Храм, де молитви мають особливу силу / Т. Сікорська // Проскурів. – 2020. – 10 верес. – №33. – С. 8-9.

Предстоятель ПЦУ Блаженніший Митрополит Епіфаній // Актуально для подолян. – 2020. – 24 верес. – №39. – С. 3.

Зима Л. Блаженніший Митрополит Київський та всієї України Епіфаній / Л. Зима // Подільські вісті. – 2020. – 24 верес. – №39. – С. 1.

Козак І. Помолилися разом / І. Козак // Голос України. – 2020. – 28 верес. – №175. – С. 4.

Захарчук Н. Храм українського вибору: церква Святого Духа ПЦУ / Н. Захарчук // Проскурів. – 2021. – 10 черв. – №22. – С. 8.

Електронні ресурси:

Інтерактивна культурно-туристична мапа Хмельниччини. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://turistmapa.com.ua/> (дата звернення 12.11.2020). – Назва з екрана.

Парафія Христа Царя Всесвіту. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://christ-king.km.ua/> (дата звернення 18.02.2021). – Назва з екрана.

Історія та сьогодення парафії Христа Царя Всесвіту. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://christ-king.km.ua/> (дата звернення 06.05.2020). – Назва з екрана.

Кам'янець-Подільська єпархія. Українська греко-католицька церква м. Хмельницького. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ugcc.km.ua/> (дата звернення 05.05.2021). – Назва з екрана.

Катедральний собор Різдва Пресвятої Богородиці. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://map.ugcc.ua/> (дата звернення 05.05.2020). – Назва з екрана.

Костел на проспекті Миру. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://vsim.ua/Podii/konkurs-vid-vsim-> (дата звернення 10.03.2021). – Назва з екрана.

Костели і каплиці України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://rkc.in.ua/> (дата звернення 05.05.2020). – Назва з екрана.

Офіційний сайт Хмельницької єпархії. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://khmelnytskyi.church.ua/> (дата звернення 04.05.2020). – Назва з екрана.

Паспорт територіальної громади міста Хмельницького. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.khmelnytsky.com/> (дата звернення 04.05.2020). – Назва з екрана.

Православна церква України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.pomisna.info/uk/> (дата звернення 06.05.2020). – Назва з екрана.

Престольне свято храму в мікрорайоні Гречани м. Хмельницького 21.07.2014. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://khmelnytskyi.church.ua/> (дата звернення 06.05.2020). – Назва з екрана.

Синагога Хмельницький. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ujew.com.ua/> (дата звернення 07.05.2020). – Назва з екрана.

Українська православна церква. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://church.ua/> (дата звернення 08.05.2020). – Назва з екрана.

У Хмельницькому освятили п'ятий храм Української греко-католицької церкви. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ugcc.tv/ua/media/80709.html> (дата звернення 15.03.2021). – Назва з екрана.

Хмельницька єпархія Української православної церкви. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://fialco.org/yeparkhiia/> (дата звернення 07.05.2020). – Назва з екрана.

Хмельницьке міське благочиння. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://cerkva-km.info/> (дата звернення 07.05.2020). – Назва з екрана.

ЗМІСТ

Вступ _ _ _ _ _	3
Собори Хмельницького _ _ _ _ _	4
Собор Різдва Богородиці (1670) _ _ _ _ _	4
Свято-Покровський кафедральний собор (1870) _ _ _ _ _	6
Кафедральний собор Андрія Первозванного (1904) _ _ _ _ _	7
Катедральний собор Різдва Пресвятої Богородиці (2000-2003) _	9
Собор Святого Архістратиґа Михаїла (2000) _ _ _ _ _	12
Храми Хмельницького _ _ _ _ _	13
Свято-Покровська церква (1762) _ _ _ _ _	13
Свято-Георгіївський храм (1775) _ _ _ _ _	14
Свято-Параскевинський храм (1829) _ _ _ _ _	17
Свято-Успенська церква (1831, 1992) _ _ _ _ _	19
Синагога (1890) _ _ _ _ _	21
Костел Святої Анни (1925) _ _ _ _ _	22
Костел Христа Царя Всесвіту(1991-1995) _ _ _ _ _	24
Костел Непорочного Серця Пресвятої Діви Марії (1995-1997) _	26
Храм Преподобного Іова Почаївського (1995-1997) _ _ _ _ _	27
Свято-Миколаївський храм (1996-2003) _ _ _ _ _	28
Храм Всіх Святих Землі Української (1997-2017) _ _ _ _ _	30
Храм Святого Великомученика Пантелеймона (2000) _ _ _ _ _	32
Храм Димитрія Ростовського (2000-2001) _ _ _ _ _	34
Церква Святих Новомучеників і Сповідників Землі Нашої (2001-2003) _ _ _ _ _ _	36
Храм Казанської Ікони Божої Матері (2002) _ _ _ _ _	37
Храм-каплиця Святих Благовірних Страстотерпців Князів Бориса і Гліба (2002) _ _ _ _ _	38
Храм Ікони Божої Матері "Троєручиця" (2002-2007) _ _ _ _ _	39
Церква Пресвятої Трійці (2003-2010) _ _ _ _ _	40
Домовий храм Великомученика Пантелеймона Цілителя (2003) _	41

Храм Святого Георгія Переможця (2004-2013) _ _ _ _ _	42
Храм Святих Апостолів Петра і Павла (2005-2017) _ _ _ _ _	44
Храм-каплиця Святого Рівноапостольного Князя Володимира (2005)) _ _ _ _ _) _ _ _ _ _	45
Храм Ікони Божої Матері "Неопалима купина"(2006)_ _ _ _ _	46
Храм Святого Великомученика Пантелеймона Цілителя (2008)	47
Спасо-Преображенський храм (2009-2015) _ _ _ _ _	49
Храм Святого Архистратига Михаїла (2011)_ _ _ _ _	50
Храм Мученика Нестора Солунського (2011-2018) _ _ _ _ _	51
Храм Всіх Святих Українського Народу (2012-2013) _ _ _ _ _	52
Каплиця Архистратига Божого Михаїла та Всіх Небесних Воїнств (2012- 2016)_ _ _ _ _	54
Храм-каплиця Святого Іоана Хрестителя (2014) _ _ _ _ _	55
Храм Святого Апостола і Євангеліста Іоана Богослова (2014) _	56
Храм Успіння Пресвятої Богородиці (2014-2019) _ _ _ _ _	57
Храм Великомученика Юрія Переможця (2015)_ _ _ _ _	58
Церква Святого Миколая Чудотворця (2015-2017) _ _ _ _ _	59
Храм Всіх Святих (2016) _ _ _ _ _	61
Храм Введення Пресвятої Богородиці (2018) _ _ _ _ _	62
Храм Новомучеників Українського Народу (2018-2020)_ _ _	63
Храм Святого Духа (2020-2021) _ _ _ _ _	65
Храм Святої Трійці _ _ _ _ _	66
Використана література _ _ _ _ _	67
Список періодичних видань _ _ _ _ _	68
Електронні ресурси _ _ _ _ _	72

Центральна публічна бібліотека
вул. Подільська, 78
м. Хмельницький
29000

E-mail: kmcbcs.c@gmail.com

Сайт: www.cbs.km.ua